

A magyar színházért

Csütörtök délután fél hét órakor az aradi Iparos-Otthon nagytermében tartja meg alakuló ülését az Aradi Szinpártoló Egyesület.

Az idők teszik szükségessé ezen egyesülés létrejöttét, hogy abban a kulturálatlan, amelyet a magyar színház fenntartása jelent Aradnak, vereséget ne szenvedjünk, ne tétessünk ki annak a szégyennek, hogy itt, ahol a város lakosságának többségét jelenti a magyarság, a színház kapui zárva maradjanak. Nekünk, erdélyieknek, egészen mást jelent egy magyar színház bezárása, mint a világ bármely szinpadának bukása, alig hihető, hogy lenne valaki, aki magyar szóra hallgat, akinél ezt magyarázni kell még, hogy miért.

A Szinpártoló Egyesület a megalakulásával, amíg egyrészt segítséget akar nyújtani a magyarság erejének egyesítésével a színháznak, addig másrészt irányítója akar lenni a színház munkájának, be akar folyni annak művészi és anyagi életébe, hogy a jövőben elkerültesse azokat a káros jelenségeket, amelyek a zavartalan művészi munkát akadályozták, sőt lehetetlenné tették.

A célt a nagyközönség teherbíró képességének figyelembevételével, külön megterhelés nélkül akarja elérni a Szinpártoló Egyesület. Az a tagsági díj, amit az egyesület kér tulajdonképpen előlegül szolgál a méltányosan megállapítandó bérleti díjakra, úgy, hogy minden fillér, amit adozunk az egyesületnek, visszatérül a színház látogatásáért hozandó áldozatainknál.

Szó sincs arról, hogy milliós megváltási alap összeadását kérje az egyesület Arad közönségétől, mellyel a kolozsvári példához hasonlóan megváltja a koncesszionált szinigazgató anyagi kötelezettségeit. Igen szerényen megállapított évi tagsági díjat kér csupán az egyesület, amely tagsági díj ellenében színházi szelvénybérlet-füzetet kap a tag, melyből a napi árnál kedvezményesebben válthat színházjegyet tetszése szerinti napon és előadásra, míg a két utolsó szelvény ellenében, díjmentesen kap két belépőjegyet a színházba. A jegyek naponkénti kedvezményes áron való váltása és a két utolsó jegy díjmentességén hoven visszatérül a tagnak az előlegezett tagdíj. Ezen rendszer mellett a színházlátogató csak előlegezi a tagdíját az egyesületnek, bérletbe nem fektet pénzt, csak akkor fizet, ha színházba akar menni, egész befektetése a tagsági díj, visszatérül neki. A szelvényfüzet felhasználása esetén, a tag az egyesületnél újabb tagdíj lefizetéssel válthatja ki új szelvényfüzetét, melyből egyszerre legfeljebb csak két szelvény váltható be a pénztárnál.

Az egyesület megalakulása után, teljes erővel megindítja a taggyűjtést, melyet a közönség biztonnal szívesen fogad.

Meg kell említenünk e helyütt, hogy a színház helyárai a viszonyoknak megfelelően mérsékelten fognak, a színház művészi gárdájának szerződtetése, a műsor összeállítása, darabok beszerzése a Szinpártoló Egyesület bevonásával fog megtörténni, az adminisztráció vezetését teljesen átveszi a szinigazgatótól a Szinpártoló Egyesület, úgy, hogy a legteljesebb garancia meg lesz arra, hogy egy nyugodt, sikeres munkában gazdag színházban lesz része Arad közönségének.

Arad magyar közönségének kötelessége, hogy az egyesület szervező bizottságának felhívására ma, azaz csütörtök délután fél hét órakor az Iparos-Otthon (Strada Brațianu és Consistorului, volt Weitzer- és Batthyány-ucca) nagytermében tartandó alakuló ülésen megjelenjen, hogy külső megnyilatkozásban is kidomborítsa a színház iránti szeretetét és érdeklődését.

Ujabb drákói rendelkezés

Semmiféle adóhalasztás nem engedélyezhető — Felfüggesztik és fegyelmi elé állítják azokat a pénzügyigazgatókat, akik belátást tanúsítanak az adózókkal szemben — Madgearu helyettes pénzügyminiszter inkvizíciós rendelete

ARAD, augusztus 20. A pénzügyminisztérium, amelynek élén Madgearu ipar- és kereskedelemügyi miniszter áll, aki a szabadságon lévő Popovici pénzügyminisztert helyettesíti, ma újabb rendeletet adott ki az adóvégrehajtások ügyében, megtiltva a pénzügyigazgatóknak

a legcsekélyebb kimélet tanúsítását is.

A rendelet így hangzik:

„Mi, ideiglenes pénzügyminiszter, az inkasszálok jelenlegi stádiumát, az adóbehajtásokra megállapított rendszabályokat, valamint az egyes pénzügyigazgatóságok jelentését tekintve, elrendeljük:

Jelen rendelet kézhezvétele után semmiféle adóhalasztás nem engedélyezhető, sem a multa, sem a jelenre nézve.

Azokat a pénzügyigazgatókat, pénzügyigazgató-helyetteseket és pénzügyi ellenőröket, akik bármilyen halasztást adnak,

Revansháborúról beszélnek Lengyelországban

A nemetek határkiigazítást kérnek, a lengyelek háborúval fenyegetőznek

VARSÓ augusztus 20. A Kurier Warszawski mai száma Treviranus német miniszter ama beszédével foglalkozva, amelyben Treviranus Németország keleti határainak revízióját követelte, megállapítja, hogy Németország biztosan számított arra, hogy a lengyelek belemennek a határokról való vitába. A lengyelek azonban még vitázni sem akarnak a dolog felett — írja a varsói lap. — A lengyelelles német offenzíva első sakkhúzása — a lap szerint — kudarcot vallott.

Egy másik lengyel lap azt írja, hogy Treviranus beszéde első alkalom volt arra, hogy német politikus nyíltan hirdesse a háborút.

Ha Berlin étvágyát ki nem elégítik, akkor a revansháború elkerülhetetlen.

Megállapítja még a lap, hogy a veszély, amelyről a német miniszter beszélt, Lengyelország részéről nem fenyeget. A lap véleménye szerint Európának haladéktalanul és kategorikusan kell felelnie a német fenyegetésekre.

„A román nép a legnagyobb szeretettel karolja fel a zsidóságot“

Amerika népe rossz szemmel nézi a romániai állapotokat — Vaida belügyminiszter: „Ha az utolsó agitátor is börtönbe kerül, a zsidóság otthonosan érezheti magát az országban“ — Másodrendű állampolgár-e a zsidó Romániában? — Az amerikai zsidóság delegátusai a belügyminiszternél

BUCUREȘTI, augusztus 20. Baron, a columbiai egyetem rendes tanára, Zimmermann amerikai tanár és Benvenisti ügyvéd a zsidó parlamenti csoport főtitkárának kíséretében ma délelőtt kihallgatáson jelentek meg Vaida Sándor belügyminiszternél. A kihallgatás öt órán keresztül tartott. Az audiencia során dr. Baron felhívta a belügyminiszter figyelmét arra a körülményre, hogy az amerikai zsidóság kiküldetésében jelentkezett audienciára és rámutatott arra, hogy az amerikai zsidóság aggodalommal szemléli, hogy romániai testvéreit milyen elbánásban részesítik.

Az a nézet alakult ki Amerikában, hogy Románia a zsidóságot másodrangú állampolgároknak tekinti.

A columbiai professzor hangsúlyozta, hogy az amerikai nép rossz szemmel nézi, hogy a kormány nem tesz semmit az antiszemita mozgalmak letöréséért.

Vaida belügyminiszter ezután kifejtette,

hogy a romániai zsidóság a román néppel egyenlő jogokat élvez és ha az utóbbi időben fordultak is elő defektusok, az felelőtlen hiteltelenség műve volt. A kormány az egész vonalon megette a szükséges intézkedéseket a zavargások elfojtására. Az összes antiszemita vezéreket letartóztatták és a legenergiusabban hozzáálltak a hatóságok az agitátorok letartóztatásához is. A belügyminiszter sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy az események külföldön oly tulzott beállításban láttak napvilágot, amelyből az amerikai nép ilyen súlyos konzekvenciákat vont le. Biztosította Baron professzort, hogy a mindig türelmes román nép a legnagyobb szeretettel karolja fel a Romániában levő zsidóságot és majd ha a legutolsó agitátor is börtönbe kerül, a romániai zsidóság teljesen otthonosan érezheti magát az országban.

Az audienciáról szóló jelentést a fővárosi lapok a legkülönbözőbben kommentálják.

SZAVAZO SZELVÉNY

64

**AZ ARADI KÖZLÖNY 1930-as
STRANDSZÉPSÉG ÉS STRAND-
KIRÁLYNŐ VERSENYÉRE.**

JELÖLTEM:

SZAVAZO SZELVÉNY

64

**AZ ARADI KÖZLÖNY 1930-as
STRANDSZÉPSÉG ÉS STRAND-
KIRÁLYNŐ VERSENYÉRE.**

JELÖLTEM:

Audiencián I. Ferenc Józsefnél

A kihallgatás sorrendje — Minden elővigyázat nélkül — A kedvelt Bohus Zsigmond báró — A király kérdez

A király megemlékezik Aradról

ARAD, augusztus 20. Kevesen vagyunk már életben aradiak, akik valaha audiencián voltunk I. Ferenc Józsefnél. Köztudomású volt az öreg királyról, hogy szeretett audienciákat tartani, amiben egyébként csodálatos rutinja is volt.

I. Ferenc József nagyon kedvelte néhai Bohus Zsigmond báró v. b. t. t.-t. Az öreg kegyelmes ur tudta ezt és valahányszor Budapestre jött a király, mindannyiszor megjelent kihallgatáson. Azon a napon, amikor én jártam a budai királyi palotában megköszönni egy kitüntetést, körülbelül harmincan jelentünk meg. Azt hittem, hogy előzőleg gondosan kioktat majd valamelyik udvari ember, hogy miképpen lépjen a király elé és miképpen szokás távozni onnan... Azt gondoltam továbbá, hogy előzőleg bizonyos rendőri retortán megy keresztül az, akit a király elé eresztenek. Vajjon csakugyan az megy-e be, ki engedélyt kapott az audienciára? Nincs-e valami rossz szándéka? Nincsen-e elrejtett fegyver nála?... Nem következett be se az egyik, se a másik. Az udvari szokások teljes ismerete nélkül engedtek a király elé. És bemehetett volna helyettem egy veszedelmes anarchista is, nem kértek semmiféle igazolványt.

A kihallgatás sorrendje ez volt: első a valószínűleg belső titkos tanácsosok, utánuk a kamarások következtek, majd az udvari tanácsosok, a királyi tanácsosok és végül a nép. Aznap Bohus Zsigmond báró volt az első, akit kihallgatáson fogadott a király. Ő volt a legidősebb v. b. t. t. Felszűlten figyeltük, meddig marad benn a misztikus kihallgatási teremben. Pont három percig. És ez így ment végig, egy-két percnyi differenciával. Alig néztem körül az érdekes környezetben, máris rám került a sor. Pettera udvari fővadász ment be előttem. A király szobájának ajtaja becsukódott.

Jobbról állt egy osztrák testőr, balról egy magyar testőr, kivont karddal mind a kettő. Amikor az audiencián soron levő bement, kardjukat keresztbe tartották az ajtó előtt és csak akkor emelték megint vállukhoz, amikor kinyílt az ajtó.

Rámkerült a sor. Beléptem. Egy kis szobában állott egy asztalkánál I. Ferenc József. De az asztal nem előtte, hanem a háta mögött volt. Egy lépés választott el bennünket. Mélyen meghajtottam magamat és megköszöntem a kitüntetést — természetesen magyar nyelven.

— Szívesen történt — felelte a király szintén magyarul.

Meg kell jegyezni, hogy Pettera távozása és az én belépésem között alig múlt el két-három pillanat, úgy hogy a királynak nem volt ideje betekinteni az audienciára jelentkezők névsorába. Ezt nem is tette. Csodálatos memóriája volt I. Ferenc Józsefnek, reggel átnézte a kihallgatásra jelentkezők listáját és ez elég volt neki egész délelőttre.

— Ugy-e ön Aradon lapszerkesztő? — kérdezte.

— Igen, Felség.

— Hány éve jelenik meg az újságja?

— Huszonöt esztendeje, Felség.

— Mióta van Aradon?

Megmondtam. Majd észrevette a frakcomon a katonai medáliát és melegen érdeklődött, hogy hol szolgáltam, milyen fegyvergyakorlaton vettem részt? És láttam az arcán, hogy újabb és újabb kérdéseken gondolkodik, mintha emlékeztetné akarná tenni számomra az audienciát. Már szinte én is azon tűnődtem, hogy egy kis kedélyes beszélgetésbe bocsátkozunk és készültem megkérdezni I. Ferenc Józsefet, hogy mikor jön már egyszer Aradra. Tudvalevő dolog, hogy a vértanuszo-

bor felállítása óta többé nem látogatta meg Aradot a király. Noha, mint mondtam, az udvari szokásokról nem oktattak ki, mégis úgy éreztem, hogy egy királyi audiencián nem nekem illik kérdegetni, hanem inkább a királynak.

Legalább tíz percig tartott, amíg a király eleresztett és ez idő alatt nem volt a szobában kettőnkön kívül senki. Ferenc József érezte azt a meleg szeretetet, amellyel népe körülveszi s nem engedte meg, hogy az audienciánkon őrizték. Azt mondják, hogy az öreg király, nem szerette az újságírókat. Én ezt nem vettem észre, sőt azt tapasztaltam, hogy a hosszú audienciával éppen az újságírókat akarta kitüntetni bennem.

Most, amikor I. Ferenc József születésének századik évfordulóján világszerte megemlékeznek a nagy király koráról, érdekesnek tartottam elmondani az én kihallgatásom igénytelen történetét. Ugy se sokan vagyunk már Aradon, akik audiencián jártunk I. Ferenc Józsefnél.

Senior.

Meghalt a vasárnapi autókatasztrófa harmadik áldozata

TIMISOARA, augusztus 20. A közpórház sebészeti osztályán ma délelőtt meghalt Bernmann Ferdinand 24 éves temesújfalui földműves, aki a vasárnapi emlékezetes autóbussz-katasztrófa alkalmával szenvedett életveszélyes sérüléseket. A szerencsétlen ember lábát törte, a kezét szétzúzta, de ezenkívül a fején is rendkívül súlyosan megsérült. Öntudatlan állapotban szállították kórházba, ahol ma délelőtt, a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. Knippe József temesújfalusi lakos, a ki szintén a katasztrófánál sebesült meg, változó állapotban fekszik a kórházban. Finzer és Isler holttestét Temesújfalura szállították, ahol tegnap temették el nagy részvét mellett.

A diadalmas férfi.

Írta: Ramon Navarro.

Mikor a szüleim azt mondták nekem, hogy jó hangom van és ki kell magam képeztetni, engedelmes gyermek módjára elhittem ezt nekik. Mikor a barátalm a varietéhoz bejuttattak, nem tettem ellene semmit, amikor pedig felfedezték a film számára, akkor egyenesen boldog voltam.

Amikor azonban felfedezték, hogy szép fiu vagyok és a diadalmas férfit, a szalonok és boudoirok hőségé akartak tenni, akkor — először életemben — sztrájkolni kezdtem.

Az a ritka szerencse ért, hogy munkámat siker koronázta, a nevet megismerték, engem megszerettek és filmjeimet a világ minden táján megdicsérték. Nem tagadom, nem is illik tagadni, hogy nagyon örültem a sikereimnek, hiszen minden embernek öröm, ha munkája, agyának, kezének vagy művészetének terméke, nem tűnik el nyomtalanul. De ha az eddigi sikereim csak azt eredményeznék, hogy én lennék az a bizonyos diadalmas férfi, akit valamikor arszlánnak neveztek, ha én volnék az az üresfejű szép fiu, akivel naiv leánykák álmodnak, akkor lemondanék erről a pályáról, amelyen pedig minden idegszálammal csüngök.

Ha minden halandónak legalább naponta egyszer el kell mondani a Miatyánkot, akkor a filmszínészeknek legalább kétszer naponta el kell sóhajtania, hogy „ne vigy minket a kísértésbe!” A levelek és autogramkérések, amelyeket az ember ismeretlen barátaitól kap naponta, mindenesetre a filmszínészi pálya gyönyörűségei közé tartoznak, de magukban rejtik a veszélyt, hogy túlsok időt töltsünk el külsőségekkel.

Egyet azonban nem értettem meg soha: Miért fontosabb az autogramkérőnek az, hogy az általuk kiválasztott színésztől egy garantált valódi aláírást kapjanak, mint az, hogy őt egy új filmben lássák.

Még sokkal veszedelmesebb fajta az emberiségnek a ritkaságyűjtő. Az autogramgyűjtést még meg tudom érteni, jó, az ember valami személyes emléket akar a kedvenc színésztől, de igen gyakran kapok Hollywoodban meghívásokat, mikor pedig Európában voltam, egyenesen elhalmoztak vele olyanok, akik tulajdonképpen csak a saját híruket és nevéket akarják azzal emelni, ha engem, a „diadalmas férfit”, mint egy idomított arszlánt, körülvezetnek a társaságukba.

Én azonban ezeknek a meghívásoknak sem eddig, sem ezután nem állok rendelkez-

zésre. Ha észreveszem, hogy valaki valóban velem akar együtt lenni és beszélgetni, akkor szívesen teszek eleget a meghívásnak. A többieknek azonban egy kis történetet szoktam elmesélni Fritz Kreislerrel, a világhírű mesterről.

Kreisler Frigyes, a világhírű hegedűvirtuóz, egyszer meghívták egy bankettre. Bizonyos okokból nem tudta a meghívást visszautasítani, azonban a meghívó hölgy egészen különös attrakciót akart vendégeinek nyújtani.

— A hegedűjét is magával hozza, ugye, mester? — mondta bucsuzás előtt.

Fritz Kreisler, aki jótékony célokért mindig hajlandó volt fellépni, szeretetméltoan válaszolta a hölgynek:

— A magam részéről elfogadom a meghívást, asszonyom, azonban a hegedűm sajnos — nem eszik semmit!

Ha pedig valaki a hasonlatért szerénytelenséggel vádol, csak azt tehetem hozzá, hogy Kreisler válaszát nem a szerénység bizonyítékának tartom, hanem ötletes fegyvernek az ellen a felfogás ellen, amely művészből kirakati tárgyat akar csinálni és a filmstarból sokan csak a diadalmas férfit akarják látni. Én diadalmas színész akarok lenni.

Drámai találkozás Fuchs Leóné a pankotai uradalom alelnöke feleségének temetésén

Az elhunyt uriaszony koporsója fölött találkoztak a férj és a vele harcban lévő sógora

Pankotáról jelenti tudósítónk: A társadalom és zenei élet előkelőségeinek általános részvéte mellett temették el tegnap Budapesten Fuchs Leó, a Magyar kender-, len- és gyapjúipar r.-t. elnökének és a pankotai uradalom alelnökének elhunyt feleségét. Az elhunyt Fuchs-Fayer Róza néven mint kiváló énekművész, kiemelkedő alakja volt az európai zenei életnek. Augusztus 22-én, pénteken délelőtt kilenc órákor ünnepélyes gyászmise lesz az elhunyt lelki üdvéért a pankotai római katolikus templomban.

A budapesti jelentések egy drámai találkozásról számolnak be, amely *Fuchsné-Fayer Róza* temetésén történt. *Fuchs Leó*, az elhunyt uriaszony férje, már évek óta adáz harcban áll sógorával *Fayer Sándor* kormányfőtanácsossal. A temetésen a koporsó egyik oldalán állott a férj, a másik oldalon a fivér, a sirmál azonban percekig egymás mellett álltak és hangosan zokogtak. A temetés után meglepő fordulat történt: *Fayer Sándor* spontán, minden előzetes megbeszélés nélkül elment sógora lakására, hogy részvétét kifejezze. *Fuchs Leo* magánlakásában történt ez a közeledés, anélkül, hogy *Fuchs* és *Fayer* találkozhattak volna. Baráti körben most erélyes akció indult meg, hogy *Fuchs Leo* elnök vessen véget az áldatlan harcnak, amelynek végeredményben a Juta látja kárát, miután a vállalt vezetői között nagy pereskedés folyik.

Ongyilkos lett egy 75 éves aradi asszony

Tegnap este értesítették a központi rendőrséget, hogy a Sarló-ucca 17. szám alatt öngyilkosság történt. A kiszállott ügyeletes tiszt megállapította, hogy az öngyilkosságot *Vargha Julianna* 75 esztendőes öregasszony követte el. kékkövet ivott. A maró folyadék oly súlyosan összeroncsoolta szervezetét, hogy mindeztől eszméletlen állapotban fekszik a kórházban. Tettének oka ismeretlen, valószínűleg inséges helyzete miatt akart a halálba menekülni.

Osztrák osztálysorsjegyen nagy összeget nyert egy aradi nagykereskedő

Érdekes kombinációk *Klein Miksa* bécsi nyereménye körül

ARAD, augusztus 20. Érdekes hír kering napok óta Aradon. Arról van szó, hogy *Klein Miksa* aradi pálinkanagykereskedő az osztrák osztálysorsjátékon legutóbb tízezer schillinget nyert. Az elterjedt hír arról számolt be, hogy amikor *Klein Miksa* a nyereményről egy bécsi lapból értesült, nyomban írt a bécsi bankháznak és kérte az összeg kiutalását. A bankház válaszában közölte, hogy a sorsjegyet érvénytelennek tekinti, miután az érte járó összeg nem futott be idejében. *Klein* azonban ragaszkodott követeléséhez, miután a sorsjegyért járó pénzt egy nappal a huzás előtt küldötte el.

Az ügyben felkerestük a nagykereskedő családját, ahonnan azt az információt kaptuk, hogy a nyeremény híre megfelel a valóságnak, azonban nem egészen abban a formában, ahogyan Aradon elterjedt. A tízezer schillinges nyereményből ugyanis csupán egynolcad rész illeti meg *Klein Miksát*, akinek csak egynolcad sorsjegye van birtokában. Az árát már augusztus 5-én utalták át, a huzás pedig 15-én volt. Eddig semmiféle nézeteltérés nem merült fel a bank és *Klein* között, miután a bécsi bank még nem is tudja, hogy a nyertő szám az aradi nagykereskedő tulajdona. *Klein Miksa* czidőszerint nem tartózkodik Aradon és így nem volt módunkban a való tényállásról tőle magától információt szerezni.

Súlyosan sértő levél a belügyminiszterhez,

amelyben egy prefektus bejelenti, hogy lemond állásáról — Vaida belügyminiszter elfogadta a lemondást, de kiderült, hogy a levelet nem a prefektus, hanem egy politikai ellenfele írta

BUCURESTI, augusztus 20. Páratlan politikai botrány foglalkoztatja Bucuresti politikai köreit. Két nappal ezelőtt *Harterea Leonid* orhei prefektus egy levele érkezett a belügyminiszterhez, amelyben a prefektus benyújtja lemondását.

A levél tartalma olyan kvalifikálatlanul sértő volt, hogy *Vaida Sándor* azonnal elfogadta a lemondást.

Sőt azzal a gondolattal is foglalkozott, hogy *Harterea* ellen külön eljárást is indít. Ma Bucurestibe érkezett repülőgépen *Harterea Leonid*, aki közben

értesült arról, hogy tudta nélkül lemondott állásáról. A levelet ugyanis nem ő írta és nyilvánvaló, valószínűleg politikai ellenfele rossz tréfát üzött, hogy így kompromittálja. A belügyminiszter először nem akarta fogadni, de amikor *Harterea* a kabinetfőnöknek megmagyarázta, hogy miről van szó, *Vaida* mégis kihallgatáson fogadta a prefektust, aki teljesen tisztázta az ügyet és kijelentette, hogy eszeágában sem volt lemondani. Ezek után a belügyminiszter a lemondást elfogadó okmányt megsemmisítette.

Milliomos fiu, akit „elutaztattak“ Aradról

Egy kommunista agitátor iskolájában — Tanulékony urifiuk, urilányok — A rendőrség figyelni kezd — Veszedelmes tanok a milliomosok házában — Utban Páris felé

ARAD, augusztus 20. Arad társasági köreiben most pikáns háttérű téma szolgáltató bő beszédanyagot. Maga az érdekes történet korfeszítő jellegű is, amennyiben rávilágít arra az örök harcra, amely a régi és új nemzedék világfelfogása körül folyik. Az apák és fiuk meg-megújuló küzdelme ez, amelyben az ifjuság lázas álmái oly nagy szerepet játszanak.

Adva van a város egyik leggazdagabb, legelőkelőbb familiája, amelynek minden reménysége és öröme az egyetlen fiuban van. Az ifju milliomos édesapja nevelési elvei szerint nőtt fel és abban is örökölte apja tulajdonságait, hogy szinte a kicsinyességig takarékos.

Néhány hónappal ezelőtt azonban a fiatalember egy ismert aradi kommunista agitátor társaságába került és néhány „burzsuji-fiuval és leánnyal“ együtt, áhitatosan hallgatták azokat a frázisokat, amelyek kollektív társadalomról, szociálista államrendezkedésről szólnak. Az ifju és naiv lelkeket megszedítette ez a fráziszuhatag és egyre gyakrabban keresték fel az agitátor veszedelmes társaságát. A város előkelő ifjainak „főzése“ hetekig tartott, amíg aztán az aradi államrendőrség politikai osztálya figyelmessé lett ezekre a titkos összejövetelekre.

Amikor a fiatalember családja a rendőrség révén értesült a fiu furcsa szórakozásáról, nyomban intézkedett. Az álmokba szédült fiatalembert még a rendőrségi beavatkozás előtt siirgösen Párisba utaztatták — felejteni. Az ifju nábob azonban Párisban talán még rosszabb társaságba keveredett. A párisi magyar diákok is meg vannak már fertőzve a kommunista eszméktől és ezeknek az elméleti forradalmároknak egyik vezére szintén aradi fiu, az „emigrált“ nábob-csemete legjobb barátja volt, aki néhány hét előtt magára vonta a párisi rendőrség figyelmét a kommunista ifjuság egy tüntetésén. Most Párisba deportált aradi fiu ilyen baráti körben igyekszik „felejteni“ azo-

gat a veszedelmes tanokat, amiket az aradi agitátor csepegtetett belé.

Megnyugtató jelenség, hogy a legujabb „Marx-talmudista“ nem vesztette el érzékét a takarékos iránt. Amikor ugyanis kommunista barátai agitációs (vagy egyéb) célokra pénzt kértek tőle, a fiatalember azt kereken megtagadta. Lelkesedni azt igen, de pénzt adni az elvekért — ahhoz már sokkal józanabb ez az ifju, aki remélhetőleg hamarosan kiheveri ezt a gyermekbetegséget.

Mindenféle csomagoló-papírok gyári árákban
Kerpel, nagy papírlakatában.

A perzsa csapatok ismét harcban állanak a kurdokkal

Kemál pasa döntő tanácskozásokat folytat a Perzsiának adandó déli határkiigazítás ügyében — Egy perzsa városban véres forradalom tört ki?

LONDON, augusztus 20. A Morningpost teheráni jelentése szerint a perzsa határőrségek újabb véres harcokat vívnak az Urmia-tótól északra a török-perzsa határvidéken a felkelő kurdokkal, akiknek az a törekvésük, hogy ismételtén török területre jussanak. A harcok még folyamatban vannak.

Ancaraból jelentik egyidejűleg, hogy Kemál pasa köztársasági elnök holnap kormánya tagjaival döntő jelentőségű tanácskozásokat fog folytatni az Ararát környékén követelt területért Perzsiának adandó déli határkiigazítás kérdésében.

PÁRIS, augusztus 20. A lapokhoz érkezett jelentések szerint Siras délperzsi városban forradalom tört ki. A zendülők öt tisztet és 130 katonát lemészároltak. A párisi perzsa követségen nem hiszik, hogy kommunista próbálkozásról lenne szó. A hír különben Teheránból még nem nyert megerősítést.

Ehelyezik Aradról a jegyzőiskolát

A lugosi és aradi jegyzőiskolákat egyesítik és Temesvárra helyezik — Erélyes akció indult, hogy az elismert, jóhírű jegyzőiskolát hagyják meg Aradnak

ARAD, augusztus 20. Az aradi jegyzőiskola, amely *Lázár Ágoston* dr. megyei választmányi elnök vezetése alatt működik, egyike a legjobboknak az egész országban. Az évvizsgák alkalmával ittjárt vezérfelügyelők sorban kijelentették, hogy a vizsgák eredménye Aradon a legjobb és többször elismerésüket fejezték ki *Lázár Ágoston* dr., valamint a jegyzőiskola többi tanárának, az intézet vezetéséért. Ezért általános megdöbbenést kelt az a hír, amely ma Temesvárról érkezett és amely így szól:

A temesvári kormányzás elhatározta, hogy a Lugojon és Aradon működő községi jegyzői iskolákat egyesíti Timisoara szék-

helyel. A kormányzás 80 személy befo-gadására alkalmas termet bérelt a várostól az iskola céljaira.

A kormányzás elhatározása, amellyel a jegyzőiskolát elhelyezi Aradról, meglepetést keltett, ahol erélyes akció indult meg annak érdekében, hogy az iskolát hagyják meg Aradon annál is inkább, miután a kormányzósági székhellyel egyidejűleg Temesvár éppen elég kedvezményben részesült és a fontos közintézmények nagyrésze amugy is odakerült. Nem szabad tehát Aradot megfosztani attól a kevés számú közintézménytől, amely még megmaradt.

Bíróválasztás emberhalállal

Agyonvertek egy kortest Felmenesen — Az aradi törvényszék másfélóvi börtönre ítélte a gyilkost. — A többi vádlottat felmentette

ARAD, augusztus 20. Ez év márciusában bíróválasztás volt Felmenesen, amelynek egyik véres epikóusa játszódott le ma délelőtt az aradi törvényszék Ficker—Sulutu színi tanácsa előtt. A vádlottak padján Nicolita György, Lázár János és Pantea Nicu kortesek foglaltak helyet: Március harmadikán volt a bíróválasztás, amely csak a késő esti órákban nyert befejezést. A vádlottak a győztes párthoz tartoztak. Este áldomást ittak a korcsmában az új bíró társaságában. Utban hazafelé összetaláltak Nadabán Györggyel, aki az ellenpárt kortese volt. Nadabán meglegyzést tett Nicolita Györgyre és társaira. Ebből szóváltás keletkezett, amelynek során Nadabán György a fején és a testen súlyos természetű sérüléseket szenvedett. Lakására szállították, ahol néhány óra leforgása alatt kiszendvedt. Nicolita Györgyöt és két társát a csendőrség letartóztatta.

Popovics ügyész halált okozó súlyos testi sértéssel vádolta a három kortest, akik közül

elsőnek Nicolita Györgyöt hallgatta ki a bíróság. Nicolita azzal védekezett, hogy tettét ittas állapotban követte el és csak akkor tudta meg, hogy tulajdonképpen mi történt, amikor a csendőrség letartóztatta. Lázár és Pantea ártatlanságukat hangoztatták és tanukra hivatkoztak, akik igazolni tudják, hogy a kérdéses időben ők teljesen passzív viselkedtek. A tanuk kihallgatása alkalmával beigazolást nyert, hogy Nicolita György kezében volt a dorong és, hogy egyedül ő ütötte a szerencsétlen Nadabánt, viszont az is kiderült, hogy Nicolita nem volt olyan ittas állapotban, hogy beszámítható ne lett volna.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság határozathozatalra vonult vissza, majd kihirdette ítéletét, amely Nicolita Györgyöt egy és fél esztendei börtönre ítéli, Lázár Jánost és Pantea Nicut pedig bizonyítékok hiányában a vád és következményei alól felmenti. Nicolita György az ítéletet megfélebbzte:

munkásotthonban gyülekezett, hol mintegy hétszáz jelentek meg elbucszni az idegenbe kivándorló társaiktól. Start János a resicai munkás egyesület elnöke bucsuzott el a munkásnévben a kivándorlóktól igen szép beszéddel. Rausch Ármán a munkásdalégyet, majd Dvorsák Antal elnök a sportegylet, Brodnyánsky Béla, a szakszervezetek elnöke a szakszervezet nevében vettek bucsut határos beszédekben munkástársaiktól. Ezután Keizer Ernő a kivándorlók nevében mondott köszönetet a nagy szeretet megnyilvánulásáért, amelyben őket az utolsó pillanatban is részesítették. A munkások az eltávozókat a vonathoz kísérték, hol a visszamaradt anyák, apák, hitvesek és gyermekek zokogásától volt hangos az éjszaka. Éjjel 2 óra 20 perckor a mozdony élesen fütyült s a vonat elindult magával vite 76 resicai munkást a bizonytalan jövő felé a még bizonytalanabb jövőbe.

Helvenhat resicai munkás elindult a bizonytalan jövő felé

Franciaországba viszik az erdélyi munkásokat. — Könnyes bucsu az éjszakában.

A múlt hó 10-én két mérnök jelent meg Resicán, akik munkásokat kerestek a franciaországi vasgyárak részére. Mintegy tíz napig tartózkodtak ott és mintegy 100 jelentkezőt vettek jegyzésbe. Resicáról átmentek Aninára is, hol szintén 25—30 jelentkezőt találtak. Amikor eltávoztak, a jelentkező munkásoknak azt a kijelentést tették, hogy augusztus 8 és 10-ike körül fogják őket utnak indítani Franciaország felé.

Tegnap délelőtt Resicára érkezett 12 munkás és a Resicáról elmenő 64 munkás a

Emberevő cigányok Hontmegyében

Felvidéki kannibálok felvidéki ősel — Egy akasztásra ítélt cigány elcigánykerekelt a bíróságra alól — Az öreg vajdát aki hat embert evett meg, felnégyelésre, a többieket kerékbe törésre ítélték.

Semmi sem új a nap alatt, mondá egykor rabbi Akiba. És ősigazság ez, mert a legmodernebb találmányokra és legújabb eseményekre is egy kis jóakarattal rá lehet olvasni, hogy bizonyos formában már korábban is ismerték. Így van ez egyik tavalyi világraszóló szenzációval is, melynek a Brünnben elhangzott utolsó akordjait még sokaknak élénk emlékezetében van!

Ugyanis a nagy port felvert felvidéki emberevő cigányok bűnpörében nem régen mondta ki a brünni legfelsőbb bíróság az utolsó szót, helybenhagyva a kassai esküdszék ítéletét. Múlt év nyarán hosszú hetekig tartott Kassán a törvényszéki főtárgyalás, melyen 19 vádlottat hat rablógyilkosságot sikerült bizonyítani. A vádirat bebizonyítottan látta ugyan, hogy a cigányok emberhúst ettek, de emiatt mégsem emeltek vádat ellenük, mert a kannibalizmusra nincs paragrafus a törvénykönyvben. A cigányok közül többen a főtárgyaláson is beismerték, hogy a jól táplált holttestekből gulyást főztek és különösen szívesen fogyasztották az asszonyok kezét és lábait. Részletesen bevallották, hogyan főzték, vagy sütötték meg áldozataikat. Hogyan darabolták fel a holttesteket, kinek jutott a „mejjehusa”, ki szerette jobban a combot, stb.

Ezt a vallomást a védők arra használták, hogy a rablógyilkos cigányok nem normális emberek, kérték elmeállapotuk megvizsgálását, szóval enyhítő körülménynek kérték betudni. Végre az ügyész az „emberevést” nem engedte többé szóba hozni. Többiben is megtiltotta a huszadik század egyik legnagyobb

szégyenét pertraktálni. A vádlottak e nélkül is megkapták méltó büntetésüket.

Az összes lapok — messze külföldön is — mint példátlan esetről, heteken át közölték a törvényszéki főtárgyalás menetét.

Hogy a felvidéki bűnügyi krónikában ez nem egyedülálló, vagy éppen nem példátlan eset, ezt egy elsárgult újságból aktuálisnak tartom felírásitani. A Budapesti Hírlap régi évfolyamaiban bogarászva, az 1908. évi március 27-iki számában bukkantam rá erre az érdekes cikkre, mely mint XVIII. századvégi kulturisztória esemény is érdemes a felelevenítésre. Szól pedig ez a közlemény, amint következik:

1782-ben másfél száz főből álló cigánycsapat ütött tanyát Hontmegyében az almási erdőben s nagy veszedelmére volt a Salmeczról járó-kelő utasoknak és közeli falvaknak. Híre járt, hogy a magános utasokat nemcsak kirabolják, de meg is eszik és hogy már husz embert megettek. (Ugyan két gyokcsostót, akiket szintén megettek volna, később az Alföldről visszatért.) A vármegye nagy sereg fölkel néppel rajtuk ütött s mind egy lábíg elfogta és Kemenesre hajtotta őket. Ott nagy kínzással — a helyet máig nyuló völgynek nevezik — kicsikarták tőlük: hány embert öltek s hányat ettek meg. Az öreg vajda, Sárközi Ferenc, már régebben hat embert ölt meg. A megye az öt legfőbb bűnöst felnégyelésre, nyolcat kerékbetörésre, tizenhat férfit és tizenhat nőt — ezek főzték meg az emberhúst — akasztásra ítélt. Tizennégy nagyobb fiút a tallóci javítóházba küldték, hetvenkét gyermeket pedig a közelebbi-távolabbi megyékbe, még Pozsonyba is küldtek egyes gazdákhöz. Hontmegye élmezőnye naponta három krajcárt

Dicső papírszalvéta

vendéglősöknek Sándor Ferenc papírüzletében

adott. A nagy cigányveszedelemben csak egyet mentett meg az akasztófa alól a fufangja. Ez a cigány ugyanis az akasztófa alatt arra kérte a végrehajtó szolgabíró: engedje meg, hogy utoljára még egyszer cigánykereket hánynasson. Az engedelmet meg is kapta s a kísérő népség kíváncsian nyitott neki utat. Az ügyes cigány messze kikarikázott a bámuló tömegeből s midőn már jól a szemhatáron túl ért, hegyek, erdők közé, két lábra kapott és a népmulatságára megszökött az akasztófa alól.

II. József császárnak tudomására jutván a hontmegyei törvényszék ílv tömeges halálos ítélete, elrendelte, hogy jövőre a megyei uriszékek által hozott halálítéletet a hétszemélyes tábla fölülvizsgálja és megerősítés, vagy kegyelmezés végett hozzá fölterjessze.

Forray J. Sándor.

Ongyilkossági kísérlet hamuval

Egy letartóztatott temesvári munkás különös módon akart megválni életétől

TIMISOARA, augusztus 20. Különös módon akart öngyilkosságot elkövetni a rendőrség fogdájában Kerekes Aladár 26 éves timisoarai asztalos. Kerekes egy építkezésből kifolyólag négyezer lej előleget vett fel, egy timisoarai katonatisztól és miután többször felszólításra sem fogott a munkához, sőt állítólag meg akart szökni, a tiszt feljelentette a rendőrségen, amely letartóztatta.

A rendőrség fogdájában elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Más eszköz nem állván rendelkezésére, a fogda kályhájában lévő hamut vízben feloldotta és a folyadékot kiitta. Az oldat úgy látszik gyenge volt, mert különösebb fájdalmak nem jelentkeztek. Erre másnap jóval több hamut oldott fel és a hatás ekkor már olyan erős volt, hogy eszméletlenül esett össze. Hőrgésére figyelmesek lettek és beszállították a közkórházba, ahol gyomormossást alkalmaztak. Állapota annyira javult, hogy még ma visszaszállították a rendőrségre, ahol most kellő felügyelet alá helyezték, nehogy ismét kárt tehessen magában.

A város kikövezteti a külvárosi uccákat

ARAD, augusztus 20. A város idei munkaprogramjában szerepel egyes uccák kikövezése. Főképpen azokat az uccákat akarják rendbehozni, amelyek az őszi esőzések beálltával járhatatlanok lesznek és miután még az ősz beállta előtt meg akarják kezdeni a munkálatokat, a város vezetősége úgy intézkedett, hogy sürgős árlejtést írjanak ki a szükséges kőanyagok beszerzésére. Augusztus 30-án tartják meg az árlejtést a városi gazdasági hivatalban. A város ajánlatot kér 106 vagon kő szállítására, amellyel a ségai Koszoru-uccát, a Szilágyi Dezső-uccát és a gáji Csorda-uccát kikövezik, 92 vagon kő szállítására, amelyet a mikelakai főút kikövezésére használnak fel, valamint 66 vagon kő szállítására a György-ucca kikövezésére. Amint az árlejtés megtörténik, a város nyomban intézkedik a kövezési munkálatok megkezdése ügyében, úgyhogy a felsorolt uccák néhány hét alatt elkészülnek.

A KERESKEDŐ VEREJTÉKES ARCCAL olvassa este a pénztárlapot. De nem a melegtől, hanem a gondoktól verejtékes az arca: miből fog fizetési kötelezettségének eleget tenni? Ha lelkeresi kiadóhivatalunkat, nagyon értékes tanácsot adunk Önnek: hogyan emelhet forgalmát. Már egy hét múlva megkapja az első kellemes meglepetést: emelkedik a napi bevétel!

A temesvári liberálisok bizalmatlanok Bratianu Györggyel szemben

TIMISOARA, augusztus 20. A liberális párt temes-torontáli tagozata ma gyűlést tartott, amelyen a különböző községi szervezetek képviselői, illetve elnökei is részt vettek. A gyűlés tárgya a Bratianu György ellen in-

ditandó akció megbeszélése volt. Dr. Nistor Demeter elnök felszólalása után a gyűlés kimondotta, hogy a temes-torontáli tagozat bizalmatlan Bratianu Györggyel szemben, ezért követeli visszalepését.

A kormány minden körülmények között fenntartja a törvényes rendet

A miniszterelnök megbízottja nyomozott Borsán —

Nem talált bizonyítékot arra, hogy gyújtogatás történt — „A megmozdulások nem a zsidók, hanem az elviselhetetlen kamatterhek ellen irányulnak,” mondja Maniu Gyula — A nemzeti-parasztpárt kormányzása most kezdődik — A diktatura kérdését egy kézlegyintéssel intézte el a miniszterelnök

Maniu Gyula nagyjelentőségű nyilatkozata a legaktuálisabb kérdésekről

SZOVÁTAFAÜRDŐ, augusztus 20. Az egyik Kolozsvári lap munkatársa hosszas beszélgetést folytatott Maniu Gyula miniszterelnökkel Szovátafürdőn, ahol a kormány feje nyaral. Az újságíró reggeli sétát tett a Cseresznyés heggyen a miniszterelnökkel és eközben beszélt Maniu a belpolitikai eseményekről, főleg az antiszemitizmus problémájáról.

A hírlapíró előadta, hogy a romániai zsidóság helyzete egyre kétségbeesettebbé válik és ami különösen szomorú, a zsidóság nem látja, hogy a törvények pajzsa, vagy a hatóságok ereje megvédi a támadások elől.

Maniu nyomban válaszolt:

— Kiküldtem Borsára egy bizalmi embert — mondotta — aki egyik politikai párt-hoz sem tartozik s akinek objektivitásához szó sem férhet. Azt a megbízást kapta, hogy diszkrétan nyomozzon a tűz okai iránt s erről tegyen nekem jelentést. Senkisé tudott erről a kiküldetésről. A megbízott visszatért Bucarestbe és közölte velem, hogy a legteljesebb lelkiismeretességgel és alaposággal megvizsgált mindent és

nem talált olyan momentumokra, amelyek kétségtelenné tették, hogy Borsán gyújtogatás történt.

A máramarosszigeti gyalázatosság

— Ha nem történt gyújtogatás, akkor természetesen nem lehet megtalálni a gyújtogatókat. Egyes lapok mégis világá kürtölték, hogy bűnös kezek műve volt a borsai katasztrófa. És akadhatnak primitív emberek, akikben megvan a hajlamosság arra, hogy utánózzák ezt a példát, ha azt látják, hogy büntetlenül marad egy falu felgyújtása. Így történt meg a máramarosszigeti zsinagógával kap-

Milyen jövő vár a romániai zsidóságra

— A történetek után mit gondol, miniszterelnök ur, milyen jövő vár a zsidókra Romániában? — volt a hírlapíró válasza.

— Az én meggyőződésem az, — felelte Maniu — hogy, az antiszemita mozgalom az utóbbi években visszahanyatlott Romániában. Vannak néhányan, akik a nehéz megélhetési viszonyokból fakadó elégedetlenséget ki akarják aknázni agitációs célokra. Ezeknek a jelentőségét azonban nem szabad túlbecsülni. A kihágásokkal szemben kétféle intézkedés fogantatható: preventív és represszív. A kormány nem ítélheti meg az adott pillanat prizmáján keresztül az eseményeket és mint minden más téren, ebben a kérdésben is óvatossággal és megfontoltsággal kell eljárnia, éppen a kívánt eredmény érdekében. Nem mondhatok egyebet, mint amit már több ízben is hangzottam:

a kormány szilárdon el van határozva arra, hogy megvédi és fenntartja a törvényes rendet minden körülmények között és mindenkivel szemben.

Végül a válsághírekre terelődött a szó:

csolatos gyalázatosság. Igen rossz szolgálatot tesznek ennek az ügynek a tulzások.

— Baltiban történt nemsokkal ezelőtt, hogy egy parasztot megöltek, egyet pedig súlyosan megsebesítettek a verekedés során. Először azt hitték, hogy az áldozatok zsidók és egymást követték a tiltakozások. Antiszemita brutalitásnak állították be néhány embernek mindennapos kérdések fölött való összekocanását. Rövidesen kiderült azonban, hogy a két áldozat román ember és erre azonnal csend lett.

— Miniszterelnök ur — vetette közbe az újságíró — Borsán az emberekben az a meggyőződés él, hogy ott gyújtogatás történt. És a sucevai események azt bizonyították, hogy az antiszemitizmus a falvakra is kiterjedt és nagyon is aggasztó méreteket öltött, amelyek mellett nem lehet elhaladni.

A miniszterelnök kijelentette erre, hogy a máramarosi és bukovinai eseményeknek

nem annyira antiszemita, mint inkább szociális jellegűek van. A megmozdulások nem a zsidók, hanem az elviselhetetlen kamatterhek ellen irányultak.

A gazdasági nehézségek, a tulzott kamatláb, a mezőgazdaság kedvezőtlen adottságai váltották ki az eseményeket. Az elégedetlenség a magas kamatokat szedők ellen irányul, függetlenül attól, hogy zsidók-e az illetők, vagy sem. Azután a Vaida belügyminisztert szakadatlanul erő támadásokról beszél, amelyeket mélyen igazságtalanoknak tart. Vaidát a zsidók azzal vádolják, hogy antiszemita, a másik oldalon pedig szemére vetik erőszakosságát, azt, hogy nem ismeri a pardont, amikor a rend fenntartásáról van szó. Bizonyíték: azok a lefolytatások, melyeket az utóbbi eseményekből kifolyólag a kormány fogantatosított.

— A nemzeti-parasztpárt kormányzása most kezdődik tulajdonképpen. Amíg eddig te-remtettünk, amit eddig akottunk, keret volt csupán ahhoz, hogy kormányzási princípiumainkat a valóságba ültethessük át.

Belpolitikai vonatkozásban törvényekre, külpolitikánkban szerződésekre és gazdasági téren a kereskedelmi konvenciókra volt szükség ahhoz, hogy a kormányzási programunknak megfelelő keretet megadjuk. Politikai és gazdasági téren úgy az új törvények, mint a konvenciók rövidesen éreztetni fogják üdvös hatásukat. Én remélem, hogy

a gazdasági krízist rövidesen fel fogja váltani a prosperitás korszaka.

A beszélgetés most Károly király hazatérésének kérdésére terelődött.

Egy sokatmondó kézlegyintés

— Még nem jött el az ideje annak, hogy ebben a kérdésben mindent nyilvánosságra hozzunk — mondotta végül Maniu — és ez a nyilatkozat kötelez arra, hogy most ne reprodukáljam azokat a történelmi érdekességű

részleteket, amelyeket a miniszterelnök a séta során erről a kérdéssel emondott. Az uralkodóról rajzolt végül a miniszterelnök megkapó portrét. Tetterős, friss ambícióval és életkedvvel dolgozó ember Románia királya. Tizenkét-tizen négy órát dolgozik naponta és bámulatosan tájékozva van az összes gazdasági és politikai kérdésekben.

— Ha királyválasztás volna — őt kellene megválasztani, mert nemcsak Ferdinand király sarja, de a legkiválóbb ember is — mondotta a miniszterelnök, majd hozzátette:

— És modern gondolkozású ember, aki nagy respekussal van a parlamentarizmussal és a demokratikus berendezkedéssel szemben.

— Ez azt is jelenti Miniszterelnök ur, hogy a diktatúráról szóló verziók kőszá hírek csupán? — kérdezte a hírlapíró.

— Diktatura?

Maniu legyint kezével. Ebben a kézlegyintésben benne volt az egész nyilatkozata, véleménye a diktatúráról.

Szeptemberben megtörténik az aradi városi tisztviselők inkadrálása

A tisztviselőknek szeptember elséjéig be kell nyújtani végzettségükről szóló bizonyítványukat

ARAD, augusztus 20. Nagy előkészületek folynak az aradi városházán, a tisztviselők inkadrálása ügyében, amely szeptember elején kezdődik meg. Az inkadrálás kapcsán már néhány héttel ezelőtt felszólították a városi tisztviselőket és alkalmazottakat, terjesszék be irataikat, amelyek között főképpen az iskolai végzettségről szóló bizonyítvány a legfontosabb. Igen sok tisztviselő még nem adta be iratait, amiről jelentést küldöttek a Boksánbányán nyaraló Lutai Cornel dr. polgármesternek. Ma írásbeli utasítás érkezett Lutai dr.-tól, akinek rendelete értelmében, ma felszólították a tisztviselőket, hogy még ezen a héten adják be irataikat a polgármesteri hivatalhoz. A körrendelet kihatásba helyezi a mulasztó tisztviselőknek, hogy amennyiben nem tesznek eleget a rendelkezésnek, szeptember 1-én nem kaphják ki fizetésüket, ezenkívül pedig külön fegyelmi büntetésben részesítik őket. A rendeletnek hatása is volt, amennyiben ma délelőtt egész tömeg iratot nyújtottak be Ghera Florea polgármesteri titkárhoz. Szeptember 1-én hazaérkezik Lutai Cornel dr. polgármester, akinek első dolga lesz a permanens bizottsággal együtt megejteni az új tisztviselői inkadrálást, amelynél főképpen az iskolai végzettséget veszik tekintetbe.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: Premier, a Metro-Goldwyn-gyár egyik legszebb hangos produktuma: A Pogány. Regényes történet, a Déli-tenger mesés világából. A film Polinéziában, a Paomotuszigeteken készült. Főszereplők: Ramon Novarro, a legszebb férfisztár, aki gyönyörű, exotikus dalokat énekel és a közkedvelt Renée Adorée. Előadások 7 és egy negyed 10 órakor. Kezdekör az ajtók bezáratnak.

SELECT: 7 órakor. MODERN: (Marosparti nyári mozgó) fél 10 órakor. Premier. KAVIARHERCEGNŐ. Rendkívül érdekes vigjáték, Amy Ondra-val a főszerepben.

ELITE: 7 és egy negyed 10 órakor. Premier. ZÖLD BÁLVÁNY. Megható dráma. Főszerepekben: Alice Joice, George Arliss és Dávid Powell.

GRADISTE: 7 és 9 órakor. Utóljára. THERESE RAQUIN. Zola Emil híres regénye után készült mély hatású tragédia. Főszerepekben Gina Manes és H. A. v. Ocklettow.

H I R E K

Helena királyné és Mihály vajda meglátogatták az angol flottát

A Constantaban időző angol páncélosok huszonegy ágyulövessel fogadták a magas vendégeket — Szeptember másodikán két új román hadihajót avatnak fel Constantaban

BUCURESTI, augusztus 20. Helena Öfelsége és Mihály vajda, trónörökös ma délelőtt Constantaba érkeztek az ott horgonyzó angol flotta meglátogatására. Délelőtt tizenegy órakor a királyné a trónörökös, Condescu hadügyminiszter és Scodrea admirális kíséretében meglátogatták a Curisao páncélos fedélzetét, ahol fogadták az angol flotta tisztjeit. A tisztikar ezután egyenként elvonult a királyné előtt, majd huszonegy ágyulövessel jelezték a magas vendégek jelenlétét. Ezután az angol lobogó mellé felhúzták a román lobogót is, az angol-román barátság jelképezésére. Dewies admirális, a flotta parancsnoka meleg szavakban tolmácsolta Nagybritannia tengerészeinek jókívánásait.

Itt említjük meg, hogy Olaszország ma minak indította a Ferdinand király és Maria királyné nevére elkoresztelt két torpedónaszádót. A két új román hadihajó szeptember másodikán fut be Constantaba és nagy ünnepek keretében fogják felavatni.

— Károly király kitüntetése Mussolininek. Bucurestiből jelentik: Károly király ma elküldte Mussolini miniszterelnöknek az I. Károly nagy érdemkeresztet.

Vasárnap, augusztus 24-én

— Éhségstrájkoknak a letartóztatott temesvári munkásvezérek. Temesvárról jelentik: Az augusztus elsejére tervezett kommunista tüntetésekkel kapcsolatban — mint jelentették — Müller Kálmánt és őt társát a rendőrség letartóztatta, a vizsgálóbíró pedig előzetes letartóztatásba helyezte őket, amit a törvényszék vádta is helybenhagyott. A munkásvezérek felebezést adtak be letartóztatásuk ellen és ebben az ügyben előreláthatólag holnap dönt a tábla vádta. Müller Kálmán és társai már tizenegy nap óta folytatnak éhségstrájkot. Legjobbban bírja közülük Grunia Demeter, míg Müller és Hegl már annyira legyengültek, hogy egész nap kénytelenek feküdni. A fogházban nap-nap után felkínálják nekik az ételmezt, amit azonban a munkásvezérek rendszeresen visszautasítanak.

— A Timisiana könyveinek felülvizsgálása. Temesvárról jelentik: A Timisiana kényszerigezse ügyében a vizsgálóbíró — mint jelentették — Jacob Jacob tőzsdéigynököt és Stoica Miklós tanárt, a temesvári tőzsde szindikusat bizta meg a könyvek felülvizsgálatával. Jacob néhány nap előtt visszaadta megbízatását, mire a vizsgálóbíró helyette dr. S. Stefanescu tanárt bizta meg, aki ma hozzá is kezdett a könyvek felülvizsgálatához. Itt említjük meg, hogy ugyancsak Stoica és Stefanescu végzik a Danubia biztosító könyveinek felülvizsgálatát is.

— Autógázolás Temesváron. Temesvárról jelentik: Tegnap este 10 órakor a Szent György-téren az 1670. számú taxiautó, amelyet Almosdai Gábor sofőr vezetett, elgázolta Elekes István újságárust, akinek balbőrdét a gépkocsi kerekei súlyosan összezúrták, sipsontját pedig eltörték. A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget gyorshajítás idézte elő. A gépkocsi eddig meg nem állapítható ok miatt felszaladt a járdára és a villamos-városhely mellett álló újságárust a hirdetési oszlopnak nyomta. Elek állapotja súlyos és nincs kizárva, hogy amputálás válik szükségessé.

Szegedre szállították a betöréses lopás miatt letartóztatott gróf Nyári Miklós Pált

— A lezüllött gróf barátja és orgazdája volt a budapesti jasszoknak —

SZEGED, augusztus 20. Megirtuk, hogy a budapesti főkapitányság megkeresése alapján a rendőrség letartóztatta gróf Nyári Miklós Pált 30 éves budapesti magánisztviselőt, aki nagyszabású betöréses lopást követett el a fővárosban. Kiss Sándorné Ferenc-körút 10. számú lakásában követte el a betörést a házbérek távollétében s 12 ezer pengő értékben perzsa szőnyeget és perzsa bundát lopott.

A budapesti főkapitányság megállapította, hogy a betörést gróf Nyári Miklós Pált követte el s körözést adtak ki ellene. A betörő gróft Vasárhelyen fogták el, ahol éppen be akart nősiülni egyik ottani jómodu uri családba egy házasságközvetítő közvetítése alapján. Pechjére azonban elfogyott a pénze s a Budapesten zálogba csapott perzsa bunda és szőnyegek zálogcéduláit el akarta zálogosítani egy őszeresnél, akinek gyanú volt a dolog és felment a rendőrségre. Itt azonnal megállapították, hogy az elzálogosító fiatal uriember

gróf Nyári Miklós Pált, akit a detektívek a lakásán letartóztattak.

A nyomozás során megállapították, hogy Budapestről előbb Orosházára ment a betörő gróf, itt megtekintette a kiállítást s innen ment át Vasárhelyre. Orosházára utazása közben megszakította az útját Szegeden s itt töltött egy napot. Tekintettel arra, hogy a vásárhelyi rendőrség nem tudta megállapítani, hogy mi célja volt a betörő grófnak a szegedi kiszállással, vasárnap átkísérték Szegedre, hogy a rendőrség nyomozzon itteni dolgai után. A szegedi rendőrség meg is indította a nyomozást, de megállapította, hogy semmiféle bűncselekményt nem követett el Szegeden. A nyomozás során azonban kiderült, hogy nem ez az első bűnügye a letartóztatott betörő grófnak s hogy Budapesten a legsötétebb Ferencvárosban, az ottani mindenre elszánt jasszokkal — akiknek orgazdája volt — tart fenn baráti összeköttetést. A gróf jelenleg a szegedi ügyészség foglya s innen fogják továbbítani Budapestre.

— Aradváros főkertésze ma átvette hivatalát. Ma átvette hivatalát Aradváros új főkertésze, akit Lulai Cornél dr. polgármester egy évi próbadőre vett fel. Schwartz Sándor főkertész ma átvette a városi kertészet vezetését.

— Munkaközben szívzselhűdés érte. Griener József mikelakai munkás a vasuti műhelyben munkalóben rosszul lett és eszméletét veszítette. Plesz János dr. vasuti főorvos csakhamar a helyszínre sietett, de már csak a beállott halált konstatálhatta. Az esetről nyomban jelentést adtak le a rendőrségnek, ahonnan Parvulescu kapitány szállt ki a helyszínen, de miután megállapítást nyert, hogy a halál oka szívzselhűdés, az ügyészség elállt a holttest felboncolásától.

délelőtt lesz az ARADI KÖZLÖNY

— Teljes az aradi vértanúk dala. Barabás Béla dr. felhívása nyomán sorra jelentkeztek azok, akik az aradi vértanúkról szóló dal szövegét tudják. Ma Sándor József szenátor levelét közöltük, aki a dal szövegének két szakaszát beküldötte nekünk, azzal, hogy a középső szakaszra már nem emlékszik. Az Aradi Közlöny szerkesztőségében ma megjelent Varga János, aki elhozta a hiányzó középső szakaszt, amely így hangzik:

Nyílik már a tömlőcajtónak a zárja,
Jertek, jertek jó magyarok a halálba,
Nincs a földön számotokra már kegyelem,
Belőletek egy-egy csillag lesz az égen.

— Az aradi tudószanatorium tejjelátása. Ma tartották meg az árlejtést a városi tudószanatorium és népjóléti intézményei részére szükséges tej és tejtermékek szállítására. Két ajánlat érkezett be: az Aradi Tejcarnoké, amely a maximális árból 1.50 lej engedményt adott a tejnél, míg a Mezőgazdák Tejcarnoka a tej sűrűségi foka szerint állapította meg az árakat. Miután az árlejtési bizottság minden tekintetben az Aradi Tejcarnok ajánlatát találta a legelőnyösebbnek, azt ajánlja elfogadásra a város permanens bizottságának.

Makulatura

Julius és augusztus hóról
visszamaradt példányok 5 kg.-ként
kaphatók 100 lejért
az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

— Zsebtolvajlások Temesváron. Temesvárról jelentik: Delmár Gyula zsidó hitközségi hivatalnok feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a villamoson 10 ezer lejt kiemeltek a zsebéből. Ugyancsak feljelentést tett Steiner Ignác, akitől 960 lejt loptak el.

— Etrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájj, homlokfejfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Az Aradi Korcsolyázó Egylet f. é. szeptember hó 7-én d. e. 11 órakor tartja évi rendező közgyűlését klubhelyiségében a következő tárgyszóval: Előki megnyitó. — Titkári jelentés. — Pénztárnok jelentése az évi zárlatról. — Pénztárnok jelentése a jövő évi költségelőránysztról. — Indítványok. — Tisztújítás.

STRANDSZÉPSÉG- !!! VERSENYE !!!

— Súlyos szerencsétlenség érte Szatmáron Braescu Smeranda pilótánót. Szatmárról jelentik: Braescu kisasszony, pilótanő vasárnap Szatmáron startolt és ejtőernyővel ugrott ki a repülőgépből. A gép 1200 méter magasságban repült, amikor Braescu kisasszony kiugrott. Az ejtőernyő körülbelül száz méterrel lejjebb kinyílt és úgy látszott, hogy minden a legnagyobb rendben megy, amikor hirtelen szélroham keletkezett, amely elsodorta a bátor pilótánót attól a helyől, ahová leszállni szándékozott. Egy akácfatorzshöz ütődött Braescu kisasszony, aki felső lábszárát törte el. Azonnal kórházba szállították, ahol legalább hét mulva állhat lábra.

— Augusztus 31. Jegyezze meg mindenki ezt a dátumot, aki kellemesen és olcsón akar eltölteni egy napot. Ekkor tartják az aradi nyomdászok nagyszabású kerti ünnepélyüket az ujaradi Kornett-féle vendéglőben. A szépségversennyel egybekötött mulatságon az országos hírnevű Gutenberg Dalkör Aradon még elő nem adott mű- és népdalokkal szerepel.

— Az aradi újságírók teljes felkészültséggel várják a vasárnapot, amikor, az Eminescu, volt Baross-parkban nagyszabású ünnepség keretében zajlik le mulatságuk, olyan programmal, melyhez fogható még nem látott Arad közönsége. A park-ünnepély tartamára bérbeadó a kiosk vendéglője, egy söröző és egy borozó sátor, külön-külön, vagy egy ajánlattevőnek. Eziránti megkereséseket még a mai nap folyamán Papp Andor főrendezőhöz Str. Sarbeasca (belv. Koszoru-uca) 6. alá kell intézni.

— Salamon Béla mint örömapa... Budapestről jelentik: A VI. kerületi előjáróságon, ha nem is éppen színházi, de a színházi világhoz nagyon közel álló esküvő „zajlott le”. Salamon Béla fia tartotta esküvőjét szíve választottjával, Bárménynyire titokban akarták tartani a dolgot, Salamon Béla közönségének egy része, barátai és tisztelői előttek megnézni Salamont új, örömapai szerepében! Valóban, Salamon sokkal izgatottabb volt, mint szép szál Gyula fia és az utolsó percig nem akarta elhinni, hogy itt tényleg esküvő készül. Mikor a násznép hangos elragadtatással nyilatkozott a szép fiatal párról, Salamon hátraszólt az ügyelőjéhez, Barna urhoz, akit magával hozott:

— Mi az, Barna? Nem tud rendet teremteni? Mindjárt kezdődik az előadás.

A táviratok és a gratuláló levelek tömegében is feltűnt Zerkovitz Bélának a sürgőnye, aki köztudomásu, hogy eddig nem a legjobb viszonyban volt Salamon Bélával. Zerkovitz ezt sürgönyözte:

— Első komoly sikeréhez őszintén gratulál Zerkovitz Béla.

— Megfojtotta újszülött gyermekét. Az acsuci csendőrség tegnap őrizetébe vette Micoara Lena parasztleányt. A leány házasságon kívül állott állapotba került. Két héttel ezelőtt szülte meg gyermekét, majd a következményektől való félelmében megfojtotta és a mezőn eltemette. A leány ismerőseinek feltűnő lett, hogy az újszülöttest nem látták. A faluban beszélni kezdtek az emberek, Micoara Lena egyik ismerőse megkérdezte, hogy az újszülöttest hová tette. A leány zavarában azt felelte, hogy gyermeke holtan született és költészkimelés szempontjából be sem jelentette a születést, hanem maga földelte el. A csendőri nyomozás kiderítette, hogy a leány önkéntesen fojtotta meg gyermekét. A csendőrség Micoarát bekísérte az aradi ügyészségre, ahol a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte.

— Súlyos szerencsétlenség az aradi állomáson. Ma reggel negyed hat órakor az aradi állomáson súlyos baleset történt. Socat János 36 éves vasuti fékező, tolatás közben a vonat kerekei alá került és egyik lába olyannyira összeroncsolódott, hogy le kellett amputálni. A kórházban végre is hajtották az amputációt és a szerencsétlen, két gyermekes vasutasnak lábát térdből levágták. Megindult a nyomozás, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— H. Sziklay Gizzi táncitanárnő Str. Cercetășilor 7. (Szt. Pál-uccai) tánciskoláját augusztus 31-én haladók, szeptember hó 1-én kezdők részére megkezdi.

A Dráván történt kompkatasztrófa borzalmas részletei

Felborult a komp és a szörnyű élet-halálharcban negyvenen pusztultak el — A komp vezetője előbb partra uszott, majd örjöngeni kezdett és [a vízbe ölte magát

BELGRÁD, augusztus 20. Ujabb borzalmas részletek érkeztek a Dráva-folyóban történt katasztrófáról. Mint ismeretes, Nagyboldogasszony napjának éjjelén egy emberektől tulzsufolt kompot eresztettek Tália községnél a Dráva folyóra. Olyan sötét volt az éjszaka, hogy a kompvezető elvesztette a tájékozódást és örvénybe vitte a vízi járművet, amelyet a víz sebes sodra felborított. Hatvan férfi, asszony és gyerek volt a kompon.

Sokan kitűnő uszók voltak a szerencsét-

lenül jártak közül, de a kétségbe esett gyermekek és asszonyok belejűk kapaszkodtak és a nagy tömeg ember pillanatok alatt egy fuldokló, jajveszékeltő tömkelegé változott.

A borzalmas hekatombában diadalmasan aratott a halál: a hatvan utasból negyvenegyen a Drávába fulltak. A tragédiának ezen a fekete szüretjén történt egy a többinél is borzalmasabb tragédia. A komp vezetője élve menekült a partra, de a kiállott borzalmaktól megőrült, a vízbe vetette magát és ott pusztult ő is.

Pisztolypárbaj Neogrady festőművész és Gombos vivóbajnok között

BUDAPEST, augusztus 20. A múlt vasárnap a budapesti Fészek-klubban izgalmas inzultus történt, amelynek lovagias folytatása is támadt. A női játéktérben több bridge- és römipárti alakult. Az egyik kisasztalnál résztvevett a bridgepartiban dr. Gombos Sándor európai vivóbajnok és Neogrady László festőművész.

Javában folyt a játék köröskörül a többi játékasztal mellett. Egyszerre csak éles szóváltás támadt abban a játszmában, amelynek a vivóbajnok és a festőművész volt a részese.

Az történt, hogy Gombos Sándor tévedésből renonszot adott s mikor a játékosok ezt konstataáltak, a kibicek pedig megerősítették, a vivóbajnok ingerülten kifakadt, lecsapta az asztalra a kártyákat és dühösen felkelt. Neogrady László szintén felpattant és élesen vágta oda a vivóbajnoknak:

— Ez parasztság!

Gombos szó nélkül hozzáugrott és inzultálta. Nagy riadalom támadt a játéktérben s egyszerre vége szakadt a bridgenek és a röminek.

A festőművész nyomban provokálta ellenfelét, és mint tartalékos huszártiszt, bejelentette az esetet katonai parancsnokságának, engedélyt kérve, hogy sértőjével megverekedhessék.

Másnap a klub rendkívüli igazgatósági ülést hirdetett ebben az ügyben, de Gombos Sándor vivóbajnok megsem várta a határozatot, bejelentette, hogy kilép a klubból. Időközben a katonai parancsnokság megadta az engedélyt Neogrady Lászlónak, hogy párbajt vívhasson és tegnap reggel 8 órakor ment végbe a Santelli-vívóteremben a mérkőzés két golyóváltásra.

Az első lövés joga Neogrady Lászlót illette, mint sértettet, de golyója nem talált, Gombos pedig nem élt a lövés jogával, mire a segédek befejezettek nyilvánították a párbajt. A felek nem békültek ki.

A tisztviselők gyujtották fel a bucuresti-i vámraktart

A tüzzel csalásaik és sikkasztásaik nyomát akarták eltüntetni

BUCURESTI, augusztus 20. A vámraktár ügyében befejezték a vizsgálatot. Kétségtelen megállapítást nyert, hogy gyujtogatás történt. A gyujtogatók a nyomozás adatai szerint a vámraktár bűnös tisztviselői voltak, akik a tüz-

esettel csalásaik és sikkasztásaik nyomait és bizonyítékait akarták eltüntetni. Ma még több letartóztatás várható. Madgearu miniszter utasítást adott, hogy a leégett raktarak újraépítését azonnal kezdjék meg.

Az afridik megtámadtak egy angol páncélvonatot

Nadir khán nem engedi vissza Afganisztánba az északindiai felkelésben résztvevő törzseket

LONDON, augusztus 20. A Daily Expressnek jelentik Peshavarból, hogy az utóbbi napokban nem voltak összeütközések a felkelő törzsek emberei és az angol katonaság között. A törzsek láthatólag ingadozó magatartást tanúsítanak s rövid időn belül ugylátszik, nem határozzák el magukat Peshavar megrohamozására. Az urakzai és mormann törzsek nem akarnak csatlakozni az afridik akciójához, a miben a kabuli afgan kormányzatnak is van-

nak érdemei. Nadir király-kormányja ugyanis a szigorú semlegesség álláspontjára helyezkedik és nem engedi vissza Afganisztánba azokat a harcosokat, akik az északnyugati indiai felkelésben aktív szerepet vállaltak. A Press Association szerint az angol bombarepülőgépek ma is bombázták az afridik állásait.

LONDON, augusztus 20. A Morningpost jelenti, hogy az afridik megtámadták az egyik angol páncélvonatot

INGYEN KAPJA

• hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-T,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1930. szeptember 1-től számítjuk.

Hét aradmegyei község 500—500 hold földet kapott

A gróf Zselénszky-féle birtok szétosztása — A birtokbahelyezés alkalmával márvány emléktáblát lepleztek le

ARAD, augusztus 20. A napokban szép ünnepség játszódott le Aradmegyében, ahol hét községet iktattak be a kisajátítás nyomán kapott birtokba. A földben részesült községek: *Zimbru, Brustures, Poiana, Zeldis, Iosas, Iosasel és Plescuta*. Mindegyik 500—500 hold földet kapott a volt gróf Zselénszky-féle birtokból. A beiktatási ünnepségen dr. Leonida halmágyi járásbíró olvasta fel az erre vonatkozó végzést, majd Vlad Sándor nyugalmazott

tábornok, képviselő mondott beszédet. Ezután Vlad Sándor leplezte az erre az alkalomra készített márvány emlékművet, amelyen a következő felirat áll:

„*Ama birtokbahelyezés emlékére, amely II. Károly uralkodása alatt, Marsieu Justin dr. prefektusi működése során, Vlad Sándor tábornok-képviselő szerencsés közreműködésével történt.*”

Minden hölgy megjelenhet a zsüri előtt,

Izléses selyem kokárdát kap

a strand-szépségverseny minden résztvevője — Szombaton este hét óráig lehet a szépségversenyre szavazatokat leadni

aki szavazatot kapott az Aradi Közlöny szépségversenyén

ARAD, augusztus 20. Az Aradi Közlöny vasárnapi strandszépségversenye iránt példátlan érdeklődés nyilvánul meg. A közszemlére kitett értékes díjak csak fokozták a jelöltek ambícióját és az utolsó napokban vehemens tempóban folyik a szavazás a lista előkelő helyeiért. Ha aradi ember végigolvassa a szépségversenyben résztvevő hölgyek névsorát, elégedetten konstatálhatja, hogy Arad legszebb leányai és asszonyai szerepelnek rajta. Nemcsak a névsor elején, hanem a lista hátul levő helyein is vannak azonban nevek, melyeknek viselői nemcsak Aradon, hanem nagy városokban is bátran kiállhatnak a legkritikusabb zsüri elé. Ezt a tényt nem mellőzhetjük el akkor, amikor a szépségversenyünk résztvevőinek minősítését akarjuk megállapítani. Eddig a verseny feltételei között az a pont is szerepelt, hogy csak a lista első helyein szereplők kerülnek vasárnap a zsüri elé. Ezt a feltételt most — tekintettel a fenti indokokra — akként változtatjuk meg, hogy

a zsüri előtt mindenki megjelenhet, aki tekintet nélkül a reá esett szavazatok számára, szerepel a jelöltek névsorán.

A közvéleményben az a nézet alakult ki, hogy nem mindig az a legszebb, akire a legtöbb szavazatot esik. A legtöbb szavazatot elért hölgy lehet a legnépszerűbb, vagy híveinek tábora lehet a legáldozatkészebb, de megtörténhetik, hogy nem közelíti meg azt a szépségideált, amely egy ilyen szépségverseny győztesénél szinte elengedhetetlen kellék. Ezt a szépségkirálynőt csak egy elfogulatlan és szakavatott zsüri választhatja ki a verseny jelöltjei és pedig az összes jelöltjei közül.

Az Aradi Közlöny szépségversenyét az igazságosság és a demokrácia szellemében akarjuk lefolytatni és ezért mindenkit a zsüri elé bocsátunk, aki a verseny folyamán szavazatokat ért el. Szombaton este 7 óráig fogad el a kiadóhivatal szavazatokat és aki eddig

legalább száz szavazatot elér, annak joga van vasárnap a szépségverseny zsürije előtt megjelenni.

A zsüri elé bocsátunk minden strandszépséget, aki a hátralevő három nap alatt legalább száz szavazatot gyűjt össze s beküld az Aradi Közlöny kiadóhivatalába.

Ez természetesen nem nagy feladat az érdekelteknek, miután három nap alatt könnyű szerrel hozzá lehet jutni száz szavazathoz.

Igen természetes az is, hogy azok a strandszépségek, akik a verseny folyamán erős harcot folytattak, hogy a lista élére kerüljenek, nem küzdöttek hiába. A zsüri tekintetbe veszi a közhangulatot is, amely a szava-

zás folyamán kialakult és azonkívül a lista élén állók külön, értékes díjakban részesülnek.

A verseny résztvevői jelvényt kapnak, hogy a zsüri meg tudja őket különböztetni a strand közönségétől. Felkérjük tehát mindazokat, akiknek neve a szépségverseny listáján szerepel,

holnap reggeltől, szombaton este 7 óráig személyesen jelenjenek meg az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, ahol díjmentesen meg fogják kapni a jelöltek jelvényét: egy művészi kivitelű, kék-fehér, sorszám-mal ellátott selyemkokárdát.

A versenyben való részvételtre feljogosító kokárdát a Weisz és Benjámín-cég kéziszun-

AZ

UJSÁG

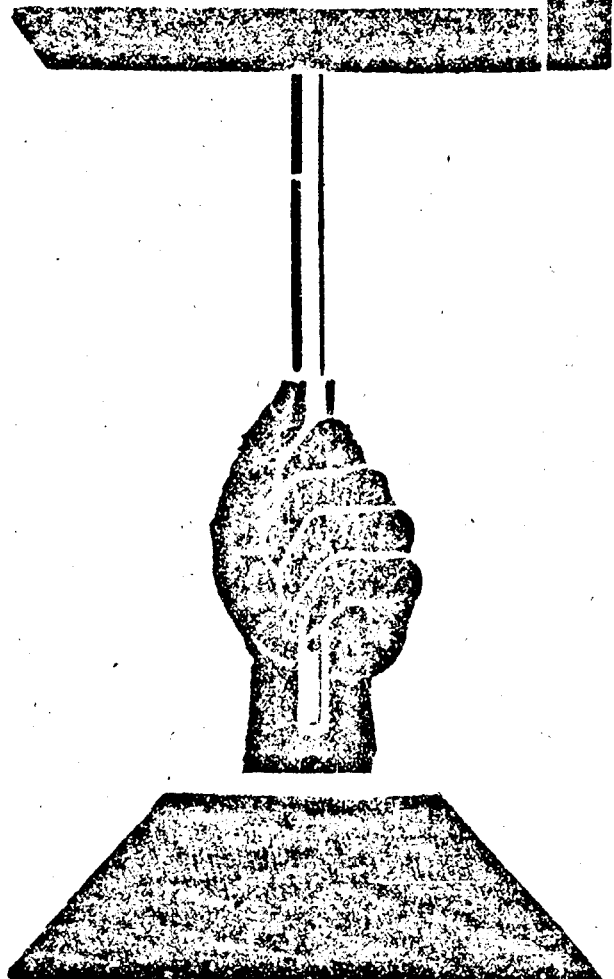
Utazási Irodája

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.

levélben is készséggel áll mindenkinek rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.

CIROKOT minden meny- vásárlók
nyiségben
ELEK GYÖRGY seprő-
gyár.
BUDAPEST, VI., Kartács-ucca 20-22.
Taviratcím: **Elekbesen.**
Budapest, telefon: 921-12.

ka-üzletében (Bul. Regina Maria) készítették valóban művészi ízléssel. Az elegáns kokárda csak emelni fogja a verseny résztvevőinek esélyeit.

Az aradi strandszépségverseny vasárnap, augusztus 24-én délelőtt fél 11 órakor kezdődik, amikor is a zsüri tagjai teljes számban megjelennek és megkezdődik a szépségek díszes felvonulása. A versenyt természetesen csak az esetben tartjuk meg, ha az időjárás vasárnap kedvező lesz. Ellenkező esetben a verseny a következő hét vasárnapjára marad.

Az utóbbi napok szeszélyes időjárása kissé meg is zavarta azt a programot, amelyet a pécskai versenyre vonatkozólag előirtunk. A mai szép nyári napban ezért nem bizunk még és azt várjuk, hogy ez a felmelegedő tendencia csütörtökre állandósul. Ha tehát holnap is szép, strandolásra alkalmas időjárás lesz, ki fogjuk tűzni a pécskai szépségverseny pontos idejét is.

A szavazatok mai állása a következő:

Vigh Ibolyka	26782	Suciu Jánosné	5954
Aszlán Baba	26778	Hajnal Babi	5632
Székely Klári	21342	Welszberger Márta	5618
Reichel Lulu	18215	Kárpáthy Irén	5464
Vajda Manol	15324	Heller Olga	5317
Kornis Margit	13202	Farkas Mariska	5277
Birkenheuer Sacy	12280	Nyári Anikó	5177
Brenner Sárka	11774	Lőcs Maca	5142
Altman Boriska	11418	Kónya Manci	5137
Barbura Iris	10987	Rosenzweig Klári	5062
Jahl Marosi	10032	Bock Hermanné	4778
Tamasdan Octavia	9327	Noszkay Manyika	4707
Roth Klári	9216	Silberer Sacy	4684
Halmos Bözsi	9212	Braun Hilda	4512
Vikol Magduska	8718	Meiszner Nelly	4416
Sepsy Sándorné	8674	Vulcu Mici	4386
Marián Aranka	8554	Belgram Kató	4378
Dlószechl Józsefné	8082	Stoian Marika	4368
Vas Boriska	7963	Hartman Rózsika	4347
Meiszner Gyuláné	7754	Diamant Olga	4222
Szigeti Baba	7674	Zászló Biri	4164
Bartók Irénke	7597	Gartner Olga	4156
Kepes Márta	7428	Sándor Manci	4137
Brunner Káci	7332	Bossányi Edith	4078
Molnár Nori	7178	Czegka Baba	4053
Joanovics György	6874	Müller Márta	4022
Mikó Anni	6537	Vértes Cella	4018
Scharfstein Manci	6096	Berár Ilonka	4011
Kabdebó Imi	6012	Szabó Olga	4003

4000-en auli szavazatot kaptak:

Valatin Lili, Nádassy Erzsébet, Szömörkényi Magda, Tudor Zseni, Atzél Ferencné, Kelemen Irma, Szaniszló Márta, Kotulics Mária, Eibert Nusi, Incze Mihályné, Berger Polika, Hofiman Baba, Bogdan Nelly, Comsa Baba, Weinfeld Mariska, Mados Juliska, Szaniszló Böske, Grosz Klára, Kabdebó Lonci, Amerkan Lucy, Oravetz Ili, Friedmann Ili, Georgescu Irine, Körössy Nusi, Simon Prike, Várnai Ilus, Fischer Manci, Gérecz Zita, Paulini Róbertné, Buda Ilonka, Gráf Gizi, Weisz Dóci, Scharfstein Emma, Gyulán Florika, Duffner Rózi, Kalmár Rózi, Institoris Boriska, Angyel Lili, Löwy M. (Medias), Nachtnébel Mária, Rudnay Károlyné, Stancovici Speranta, Bakk Imréné, Scharfstein Ella, Surhoff Gréti, Götz Imréné, Fried Samuelné, Schwartz Évike, Szücs Duci, Hanecker Erzsike, Gaál Dudi, Simon Böske, Ullmann Erika, Suciu Anita, Obetkó Mihályné, Sturm Rózsika, Winkler Trude, Schwartz Ida, Sturza Rózsika, Paguba Iris, Egri Irénke, Haász Erzsike, Mentschel Nusi, Gentrovics Ilus, Hollósy Juci, Sárga Magda, Lászka Magda, Kiss Rózi.

PÉCSKA:

Kuliner Irén	11302	Bragia Geni	1742
Mang Méri	9737	Szöke Rózi	1717
Heim Klára	6821	Moholea Zsófia	1716
Eilas Lili	5722	H. Papp Gabi	1225
Uglošity Olga	5674	Bors Duci	1060
Molnár Jolánka	4978	Krohn Baba	974
Kovács Ica	3648	Rób Szilárdka	932
H. Jurik Rózi	3232	Badalik L.	600
Reiner Anni	2064		

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Két miniszter elvi harca a gazdasági krízis megoldása kérdésében

Manoilescu belföldi kölcsönrel akarja szanálni a krízist — Madgearu szerint a belföldi kölcsön tönkretenné a magánbankokat — Gazdasági koronatanács a kérdés megoldására

Meg kell menteni az ország gazdasági életét

BUCURESTI, augusztus 20. A kormányban erősen folynak a tanácskozások arról, hogy lehetne megszüntetni a mind súlyosabbá váló gazdasági krízist. E kérdésben eddig két memorandum került a minisztertanács elé, az egyiket *Manoilescu* közlekedésügyi miniszter, a másikat *Madgearu* ipar- és kereskedelemügyi miniszter dolgozta ki. A két miniszter között erős elvi differencia keletkezett a krízis megoldása kérdésében. *Manoilescu* belföldi kölcsön útján akarja rendezni a helyzetet, oly módon, hogy a jegyzett kölcsön egy tekintélyes részével a mezőgazdasági termelést szanálná. *Madgearu* ezzel szemben a Mezőgazdasági Hitelintézet felállításával, valamint külföldi kölcsön felvételével akarja enyhíteni, illetve megszüntetni a krízist. Erélyesen ellenzi a belföldi kölcsön felvételét, azzal a megindokolással, hogy ennek következményeképpen

a betétesek kivonnák betéteiket a magánbankokból, mlután öt százalék kamat helyett az államtól tízet kapnának.

Igy tehát *Manoilescu* tervének elfogadása — jelentette ki *Madgearu* — tönkretenné a bankokat és újabb gazdasági nehézségeket okoz-

A romániai gazdák száz milliókkal tartoznak az államnak

BUCURESTI, augusztus 20. A király felkérésére *Manoilescu* közlekedésügyi miniszter elkészítette azt a statisztikát, amely kimutatja, hogy Románia gazdálkodói milyen összegekkel tartoznak az államnak, a bankoknak és a magánosoknak. A statisztika megdöbbentő adatokat tartalmaz. Kiderült ugyanis, hogy a gazdaközönség tartozása mlntegy hat-nyolc-száz millióra rug.

A statisztika nyilvánosságra hozataláért a liberális lapok éles támadásban részesítettek *Manoilescu*-t, akit azzal gyanúsítanak meg, hogy a kimutatása irreális. Ennek kapcsán fölvetik azt a kérdést, hogyan gondolja a kormány a Mezőgazdasági Hitelintézetet külföldi tőke segítségével megteremteni, amikor ilyen adatokat tár föl.

Koncentrikus támadás indult meg Németországban az orosz fa ellen

Az orosz fadumping fokozza a német munkanélküliséget

ARAD, augusztus 20. Nemcsak nálunk, hanem más államokban is igen éles kiindult meg az oroszok fadumpingja ellen. Legutóbb dr. Kleefeld kamarai elnök irt érdekes tanulmányt a Berliner Börsen Zeitung-ban, amelyben kimutatja, hogy Németországnak semmi szüksége nincs az orosz fára és egyenesen katasztrófális hatása a belföldi gazdasági érdekekre az oroszok fadumpingja. Míg az utolsó öt évben az egész behozatalnak mind össze 2—3 százalékát tette ki Németországban az orosz fa, addig az elmúlt évben már az import 10 százaléka, 1930 első felében pedig a rossz gazdasági viszonyok ellenére is, a behozatal 15 százaléka származott Oroszországból. A belföldi erdőtulajdonosok és a fakereskedők egyaránt rendkívül súlyosan érzik az orosz versenyt. Itt volna az ideje, hogy a német kormány a belföldi termelés érdekében gátat vessen ennek a gyilkos dumpingnak.

Ugylátszik azonban, hogy Németországban koncentrikus támadás indult meg az orosz-fabehozatal ellen és a Hamburger Fremdenblatt egyik legutóbbi számában már arról is panaszkodik egy szakember, hogy a német

na. Sokkal jobb, ha megalakítják a Mezőgazdasági Hitelintézetet, amelyhez az állam 400 millió lejrel járulna hozzá. *Madgearu* még a kényszerített végrehajtásoknak egy évre való felfüggesztését javasolja, ezenkívül pedig törvényt kell hozni a magas kamatok ellen.

A bucaresti-i lapok hatalmas cikkekben foglalkoznak a helyzettel, valamint a két miniszter memorandumával. A *Curentul* kijelenti, hogy a két megoldás azt jelenti, hogy nincs még semmilyen megoldás. A *Curentul* annak szükségességét hangoztatja, hogy az összes politikai pártokat egy platformra hozzák a gazdasági krízis megoldása érdekében. A lap szerint ez volna a leghelyesebb, ha a király elnökletével gazdasági koronatanácsot hívnának össze. A koronatanácsban résztvennének az összes politikai pártok vezetői, ezenkívül pedig az egyes gazdasági szervezetek delegátusai, akik azután együttesen megbeszélhetik a teendőket az ország gazdasági megmentése ügyében. Csak a koronatanács tudná összegyeztetni a különböző véleményeket — állapítja meg a *Curentul* — és az ott összegyülekezett illetékes faktorok teljes biztosítékot tudnának nyújtani úgy a külföldi, mint a belföldi tőke számára.

fapapiripar nem hajlandó tovább a porosz, thüringiai és délnémet másod- és harmadnő-szégű fákat átvenni, hanem inkább orosz fát vásárol. Ennek pedig nemcsak az a következménye, hogy a német erdőkitermelők válságba kerülnek, hanem a külföldön kitermelt fa nagymértékben fokozza a munkanélküliséget is Németországban, ezenkívül pedig szükség-telenül rontja a fizetési mérleget, tehát a márka értékét is.

Pangás a gyémánt- és drágakőkereskedelemben

A gyémántcsiszolók szüneteltetik a gyárakat

BUDAPEST, augusztus 20. A gyémánt- és drágakőkereskedelemben nagyarányú pangás észlelhető.

A főbeszerzési forrásokon, Antwerpenben, Amszterdamban, Párisban, Londonban, alig jelentkezik az ilyenkor tömegesen érkező amerikaiak, — dacára annak, hogy az új vám-tarifa, mely oly érzékenyen sújtotta Európa összes iparcikkeit, a drágakövek vámját 20 százalékról 10 százalékra mérsékelte.

Tehát Amerika, mely mindeddig az össz-terméknek majdnem 80 százalékát fogyasztotta, egyelőre csendes szemlélővé vált.

Ezen körülmény, valamint az európai piacok felvevési képtelensége birták a nagy gyémántcsiszolókat arra a határozatra, hogy szüneteltetik gyáraikat. Egyelőre 14 napig maradnak zárva az üzemek, azontul pedig heti 3 munkanapra szorítkoznak.

A londoni gyémánttröszt amnyiban csatlakozik ezen mozgalomhoz, hogy nem hoz nyersanyagot a piacra. Tekintettel arra, hogy minden válság dacára, bizonyos kereslet mégis mutatkozik, a piacokon vásárolni óhaj-tó kereskedők némely kurens cikket alig bír-nak beszerezni, a gyenge kezek fizetési köte-lezettségeiknek csak úgy tudnak eleget tenni, ha áruikat beszerzési áron alul dobják piacra, ezen a réven kerül tehát csekély kvantum, olcsó áron, erősebb kezekbe.

A finom, divatos fantasie formájú brilián-sok, melyek az utóbbi években kerültek csak forgalomba, s ezeknek horribilis drága árait csak kevés európai drágakőkedvelő tudta megfizetni; jelenleg oly cégek tulajdonában rejtőznek, amelyek azokat csak akkor hozzák forgalomba, ha megfelelő vevő jelentkezik.

Uj fogászati műterem

GERŐ ARTHUR
Dentist

Brasovból áthelyezett műtermét
megnyitotta Aradon,
Str. Consistoriului (Batthány-uca) II., Kohn-ház

Panaszok hallatszanak a nagy francia világfürdőkről, Deauville, L'Touquet, Pays Plage — Ostende s a többi nagy divatos Strandok nélkülöztek a bőkezű amerikai, brazilai pénzkirályokat, s ha jött is egy-egy mutatóba, nagyobb vásárlást nem eszközölt. Meg kell azonban állapítani, hogy a drágakövek árai tartják magukat és semmi kilátás nincs az árak visszaesésére. Mohón várja a drágakőszakma azt a hajnali csillagot, mely a vilákrízis végét s a fellendülés kezdetét jelentené.

= Helyi valutaárak. Valuták: Budapest 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. Devizák: Budapest 29.47, Bécs 23.80, Berlin 40.27, Zürich 32.61, Páris 6.64, Prága 5.00, New-York 168.20, Milánó 8.84, London 819.

= A kormány 250 millió lejrel vesz részt a szövetkezetek központi bankjának alaptőkéjében. Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottságának tegnapi ülésén többek között a gabonaértékesítés problémáját is megvitatták. Elhatározták, hogy dr. Crisan György közlekedésügyi államtitkárt szállítási kormánybiztossá nevezik ki, aki majd a gabonaexport kormánybiztossága mellett fejt ki működést. Ugyanezen az értekezleten Mihalache javaslatára kimondották, hogy az állam 250 millió lejrel vesz részt a szövetkezetek központi bankjának alaptőkéjében.

= Lengyel piacokon kedvelt cikk a romániai csemegecsözlő. A Nemzeti Kivitelő Intézet jelenti, hogy Lengyelországban a romániai csemegecsözlőt nagyon keresik s ezért az export ezen a téren nagyon kecsesgató. Varsóba például a szállítás következő szokványok szerint történik: A friss csemegecsözlőt — csakis első-rangu, válogatott, szép érett gyümölcsöt — 7—8 kgr. vékony deszkájú faládákba csomagoljuk, amelyeknek keresztmetszete trapezoid idomu, vagyis a fenék kisebb, mint a fedőlap, a láda oldala nem tömör, hanem rácsozott (hogy szellős legyen), belül tiszta viaszpapírral burkolható, amely perforált is lehet s minden ládát kívül zsineggel kell átkötni. Hogy utközben a szőlő össze ne etörjön, szorosan kell csomagolni. Felirat általában mellőzhető, ellenben „Romania“ feliratu vignetta alkalmazása célszerű. Kedveltek az összes csemegefajok, a muskotályszőlő kivételével.

= Árlejtés Aradváros két vagon búzájára. Ma délben nyilvános árlejtést tartottak a város gazdasági hivatalában a város tulajdonában lévő két vagon buza eladására. A gazdasági hivatal már eddig két árlejtést tartott, de a búzát nem sikerült értékesíteni. A mai volt a harmadik árlejtés, amelyen ismét csak egy reflektáns, Kolb Miklósi malomtulajdonos jelent meg, aki métermázsánként 391 lejt ajánlott fel. Az ügyben a permanens bizottság legközelebbi ülésén dönt.

VARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ

ELŐFIZETŐINKNEK,

valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos eladásáról gondoskodik

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel

APRÓ HIRDETESEK.

AZ APRÓHIRDETESEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETESEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

LYALL. Minden szavadat külön élem, simogatom, csókolom, ölelem. Szívverve úgy lessem a postás durva lépteit, mint egyszerű a te halk suhanásod. Félek, hogy minden leveled már az életem menit meg. Csak vonzszolom a napokat. Nem is lehet megérteni, hogy mit állók ki. Hizzál. Tudod, hogy én csak örülni tudok neked. De ha hű vagy, légy óvatos. Imádlak. 3398

ALKALMAZÁS.

GYERMEKREKÉRT szerető fiatal nő varráshoz, háztartáshoz értő, uricsaládhoz azonnalra ajánlkozik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3399

LAKÁS.

HAROSZOBÁS, fűrdőszobás lakást keresek a bejárásban. Címek az Aradi Közlöny kiadóhiva. alba kérek. 1284

ELEGANSAN butorozott különjárata egy vagy kétszobás lakást keresek uri helyen. Ajánlatokat „Tiszta” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhiva kérek. 600

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

URIHÖLGY kellemes lakást, esetleg teljes ellátást kaphat fűrdőszoba és zongorahasználattal. Schäffer Henrikné, (Binghaz). 3386

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

VÉTEL ÉSELADÁS.

VITRINEK, szekrények, intarziás szekrények, fotelok, Biedermayer szalonok, consol tükrök, könyvszekrények, álló villanylámpák, asztali villany és petroleum lámpák, perzsa bunda, hermelin bca, ezüst girandólok, ebédítő, uri szoba, háló, szalonberendezések, antik órák, keleti és helyben készített perzsa szőnyegek, zongorák, filé storeok, ókszekrények, dísz tárgyak stb. eladók, SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

VETŐGÉPEK legmodernebb kivitelben, minden nagyságban timisoarai raktárról azonnal szállíthatók. Ugyancsak raktárról szállítjuk a világhírű HART-PARR-TRAKTOROKAT, valamint benzín- és petroleum-motorainkat, szivattyúinkat és egyéb ismert gyártmányokat. Intreprinderile Ganz S. A. R. Timisoara. IV. Str. I. C. Brătianu 10

KÉRESEK különböző szőrmebundákat, antik ezüst tárgyakat, márkás porcellánokat, különböző dísz tárgyakat, szőnyegeket, komplett szobaberendezéseket, függönyöket, stb. s. b. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota 1000

ELLÁTÁS.

TEMESVÁRON izr. uricsaládnál 2-3 középiskolai leánytanuló aki Temesváron óhajt iskolázni, szigorú felügyelet mellett elsőrendű ellátást nyer. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3384

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISEG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmefestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Városháza közelében

gyönyörű 7 szobás modern lakású urí magánhoz parkirozott udvarral, megfelelő árért eladó, esetleg bérbe kiadó

Boross-ügynökségnél, Str. Consistoriului, v. Batthyány-ucca 9. szám. 3405

Tavaszi és nyári ruhákat, felöltőket

legszebben, legolcsóbban fest, tisztít

MÜLLER J. és FIA

Calea Banatului 6. (v. Asztalos S.-u.) Str. Brătianu 5. (v. Weltzer J.-ucca)

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Zeneszerzők vezénylik saját műveiket, gramofon. 16.15. Silving-zenekar, 21. Rossini: A sevillei borbély c. operája a Teater an der Wienben játszó olasz operatársula előadásában. Utána gramofon-tánczene. — **EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSEGEK.** Katowice, 21. Verdi „Traviata” c. operája. — Milano, 21.40. Miller, Luiza, Verdi operája. — München, 18.05. Wagner Lohengrin c. 3 felvonásos operája, előadás az ünnepi játékok keretében. — Róma, 22.02. Puccini Bohémélet c. operája.

PÉNTEK, augusztus 22.

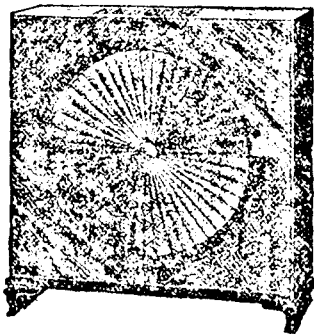
Bucuresti, 13-14.30. Gramofon, 18. Tánczene, 20. Gramofon, 21. A rádiózenekar szimfonikus hangversenye Radulescu zongoraművész közreműködésével. 21.45. Draghici csellóművész játéka. 22.45. A szimfonikus hangverseny folytatása. — Budapest, 10.15. Gramofonhangverseny. 13.05. A m. kir. 1. honvédszeregred zenekarának hangversenye 5. A „Virágoskert” meseórája. 6.40. Parádi Józsa és cigányzenekarának hangversenye. 7.45. „Képek a magyar irodalom múltjából.” Császár Elemér dr. egyetemi tanár előadása. 8.15. Eugen Stepat orosz balafajzenekarának hangversenye. 9.45. Békeffy-est a Studióból, 10.15. Hang-

verseny. Közreműködnek: K. Dreveth Nóra (zongora) és Kresz Géza (hegedű). 11.30. Emlékezés Lenaura halálának századik évfordulójára alkalmából. Utána: Toll Árpád és cigányzenekarának hangversenye az Ostendz kávéházban. — Belgrad, 22.45. Népdalok. 23.45. Jaz. — Prága, 12.15. Gramofon. (Híres énekesek lemezei.) 13.10. Pozsony, 13.20. Mor, Ostrava, 18. Kamarazene, 21. Dalok, 21.30. Népszerű hangverseny, 22.30. Langen zongoraművész játéka, 23.15. Gramofon. — Stuttgart, 21.30. Leeuwen-Lortzing Konyhai becsvágy c. egyfelvonásos vigoperája. — Toulouse, 19. Tánczene, kar. ének, 20. Hegedűszólók, 20.30. Szimfonikus zenekar, 21.15. Harmonikázás, 21.40. Szalonzenekar, 22. Kávéházi zene. — Wien, 12. Könnyű zene gramofonon, 13. Winternitz-zenekar, 16.30. A berlini opera művészei gramofonon. 17.35. Beethoven: Esz-dúr vonósrít, 17.45. Nyugatmagyarországi (burgenlandi) pásztorok mondái, 21.05. Kamarazene-est. — **EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSEGEK:** Bratislava (Pozsony), 19. Magyar Óra, 1. Felolvasás az emberiség jövendőiről, 2. Magyar dalok felolvasással. — Páris Radio-Paris, 21.45. Messager La Basoche c. operája magánzenekarral és zongorával.

VÉRTES RÁDIÓ

Románia legnagyobb Rádióvállalata

a legkiválóbb külföldi rádiógyárak vezérképiselete és lerakata
Bulev. Reg. Ferdinand és Str. Closca
sarkán levő új helyiségeibe költözött.

Rádiókészülékek és hangosan beszélők állandó kiállítása és bemutatása.

Hálózati Rádió-Gramofonszekrények.

Elektromosan meghajtott gramofonok.

Rádiókészülékek javítása és átszerelése.

Legmodernebb rádió- és autóakkumulátortöltő állomás.

Ing. W. VÉRTES Arad.

AUTÓTULAJDONOSOK!

Fontos autójavítást, rugókészítést legelőnyösebben a **VÉGH** garagében készítenek. Autobox havonta 500 lej. Ugyanott eladók különféle kocsik. Egy helyhelyiség iparágammal kiadó.

Besztercei cserépkályhák

áron alul,

átrakások, javítások olcsón

Lőrincz Imre

kályhámesternél, Bulev. Rogele Ferdinand 11. 3187

Tűzfűtő waggontételekben legújabb nyosabb árban szállít **SPITZ TIVADAR** fűtő (volt Varjassy- és Pöntenberg-ucca sarok), ahol mindennemű tűzfűtő el mázsaszámra is beszerezhető. Telefontelefon: 719. Lakástelefon: 727

PUBLICAȚIUNE.

Directiunea liceului de fete „Elena Ghiba Birta” Arad aduce la cunostiință celor interesați, că inscrierile la acest liceu încep la 25. I. o. după cum urmează:

Intre 25-31 August inscriere pentru examenul de admitere in cl. I. și cl. IV., cererile de inscriere in cl. II., III., V., VI. și VII. a promovatorilor din Iunie și repetente.

Intre 6-8 Sept. a elevilor promovate sau repetente după examenul de corigență.

Examenele de corigență, sunt între 1-3 Sept.

Examenele particulare sunt între 1-10 Sept.

Inscrierile in cl. IV. se fac din oficiu între 11-12 Sept.

Examenul de admitere in cl. I. între 1-4 Sept.

Examenul de admitere in cl. IV. între 5-10 Sept.

Elevele trebuie să se prezinte din prima zi a inceperii examenului.

Taxe anuale, didactru, taxa de constructie și de membri al Comitetului total 2600 lei.

Uniforma e obligatorie. 3403

Directiunea.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, augusztus 21.

Bucuresti, 13-14.30. Gramofon, 18. Dinicu-zenekar, könnyű és román zene. 20. Gramofon, 21. Rádiózenekar, 21.45. Rogatsky zongoraművész saját műveit játsza. 22.15. Tánczene a Lidó-medencéből. — Budapest, 10.15. Hangverseny. 13.05. Az Országos Postászenekar hangversenye. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.10. Pásztor József novellái. 7.50. Előadás a Studióból. 9. A bécsi olasz operaelőadások sorozatában Max Sauter-Fal-

briard rendezésében a bécsi „Theater an der Wien”-ből Rossini: „Sevillei borbély” c. operájának közvetítése. Majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a margitszigeti Márkus-étteremből. 11.45. A Rékai Miklós szalonzenekar hangversenye. — Belgrad, 20.30. Kávéházi zene. 21.15. Az akadémiai oktett karéneke. 24. Rádióéj. — Prága, 12.15. Gramofon. 13.20. Déli zene. 18. Délutáni zene. 21. Egyfelvonásosok. 21.40. Cselekvések. — Wien, 12. Sommer-zenekar, 14.